

STO LET HUMANEGA DELA

OB OBLETNICI GASILSKE ORGANIZACIJE

Letos proslavljajo vse jugoslovanske gasilske organizacije 100-letnico ustanovitve prvega gasilskega društva pri nas. Točno pred sto leti je bilo namreč v Varaždinu ustanovljeno prvo gasilsko društvo, ljudi pa je k temu vzpodbudil katastrofalni požar, ki je uničil ves takratni Varaždin. Takoj nato so začeli gasilska društva ustanavljati tudi drugod po Hrvatski, gasilci pa so se začeli zbirati tudi po Sloveniji. Med prvimi so bila ustanovljena društva v celjski okolici, saj praznuje šentjursko društvo letos že 95. obletnico svojega obstoja.

Vsako leto pripravijo naše gasilske organizacije v juniju teden požarne varnosti in letos bo imela ta akcija še posebej slovesno obeležje. Kljub temu pa naj bi proslavljanje imelo v glavnem delovni značaj in v celjskem okraju so se gasilci nanj temeljito pripravili. Tako bodo v teh dneh pregledali in izpopolnili gasilsko opremo, ustanavljali gasilske trojke, prirejali praktične vaje in predavanja za člane in ostale prebivalce ter še posebej za šolsko mladino. Da bi zagotovili dovolj vode za gašenje požarov, bodo pregledali dosedanja zajetja, jih očistili, predvsem pa predvideli gradnjo novih. Glavna skrb gasilske zveze in društev v tem tednu pa bo vključevanje novih članov ter preventivna vzgoja prebivalstva. Pripravili bodo tudi več prireditev. Nekaj jih je že minilo — to je bilo tekmovanje za naslov najboljšega društva v Celju, medtem ko bo v nedeljo v Šoštanju — tamkajšnje društvo proslavlja 85. obletnico ustanovitve — okrajno tekmovanje industrijskih gasilskih društev za naslov najboljšega v okraju.

Gasilci celjskega okraja se bodo udeležili osrednje proslave, ki bo v nedeljo, 21. junija v Varaždinu pod pokroviteljstvom tovariša Tita. To bo največja in hkrati tudi najlepša manifestacija gasilcev iz vse Jugoslavije.

Morda bi gasilska društva zaslužila včasih več priznanja javnosti. Njihovo delo je namreč nad vse pomembno in humano. Gasilci pa so tudi pomemben člen v verigi prizadevanj za hitrejši razvoj našega gospodarstva.

A. M.

CELJSKI televiznik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

KOMUNISTI NAJ BODO V PRVIH VRSTAH

Na občinski volilni konferenci Zveze komunistov v Laškem, ki je bila v ponedeljek in se je je udeležil tudi član CK ZKS Matija Maležič, so obravnavali napake, ki so jih delali v preteklosti in sprejeli zaključke za izboljšanje svojega dela. Med najvažnejše sklepe spadajo:

● Delo komunistov naj se odvija med neposrednimi proizvajalci, kjer se morajo boriti za krepitev sistema samoupravljanja!

● Pri naporih za povečanje produktivnosti je treba razviti več sistematičnosti!

● Nujno je treba izboljšati stanje strokovnih kadrov v občini!

● V sodelovanju z občinsko skupščino bo treba najti ustrezno rešitev za zaposlitev delavcev odmirajočega rudnika in

● posvečati več pozornosti kmetijski proizvodnji!

● Urediti je potrebno kritične razmere na področju zdravstva, šolstva in varstva otrok!

Osnovna naloga komunistov ni, da se borijo v imenu Zveze komunistov, ampak da se borijo kot delavci med delavci kot samoupravljalci med samoupravljalci. Boriti se morajo za najnaprednejša stališča, prevzemati dolžnosti in naloge ter skrbeti za njihovo izvršitev. Tam, kjer komunisti niso dovolj aktivno sodelovali v delu organov samoupravljanja in niso zahtevali doslednega izvajanja samoupravnih pravic delavcev, so jih dogodki prehiteli, kot je bil to primer v tovarni »Volna«.

Precej so razpravljali tudi o produktivnosti dela. Ugotovili so, da skušajo nekateri kolektivi reševati to vprašanje le z novimi investicijami, ne da bi prej izkoristile vse notranje rezerve; predvsem organizacijo proizvodnje in maksimalni izkoristek proizvodnih sredstev. Tako stanje se odraža tudi v statističnih, kjer večina gospodarskih organizacij le bežno (če sploh) obravnava to vprašanje.

V zvezi s tem je tudi vprašanje strokovnih kadrov v občini porazno. To nam najbolj ilustrira podatek, da je v sedmih gospodarskih organizacijah z 2.000 delavci, le 24 tehnikov in 4 inženirji. V vseh teh pa nimajo nobenega pravnika, niti ekonomista!

Obravnavali so tudi kritično stanje v rudniku Laško, ki ima po zadnjih raziskavah le še za 7 let zalogo. Rešitev bi bila, če bi eno večjih podjetij (Iskra, Litostroj...) zgradilo v Laškem tovarno, ki bi lahko zaposlila delavce iz rudnika. To bi za ta podjetja ne predstavljalo velike investicije, ker ima rudnik več kot milijardo lastnih sredstev.

Bestvo kmetijske proizvodnje laške občine je, da se je v glavnem ukvarjala s trgovino, saj je ustvarila 80% bruto prometa s trgovskimi posli.

Zdravstvo in šolstvo je kot v drugih manj razvitih področjih tudi v Laškem v zelo slabih razmerah. Ravno tako kritično stanje je tudi na področju otroškega varstva, saj je za 431 predšolskih otrok v otroškem vrtcu prostora le za 70 otrok, pa še ti ne morejo dobiti v vrtcu kosila, ker nimajo kuhinje.

L. St.

DOBRODOŠLI MLADI PRIJATELJI

IZ TUZLE, VINKOVCEV IN
ZRENJANINA

Celje je že sinoči sprejelo svoje mlade goste, udeležence desetih jubilejnih iger »Bratstva in enotnosti«. Zato najprej njim topel pozdrav in iskreno dobrodošlico. Vsem mladim športnikom iz Tuzle, Vinkovcev in Zrenjanina želimo, da bi se v mestu ob Savinji počutili kar najboljše in odnesli iz njega prijetne vtise. Naj tudi letošnje jubilejne športne igre mladih ljudi štirih mest dokažejo, da zna tudi mladi sod ceniti eno največjih pridobitev ljudske revolucije — bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov.

Tri dni, od danes pa do 21. t. m. se bodo v Celju odvijale zanimive borbe na športnem polju: bogat spored prireditev pa obsega tudi zabavni del, akademijo ter razstavo izdelkov mladih umetnikov. Predviden pa je tudi izlet v Velenje.

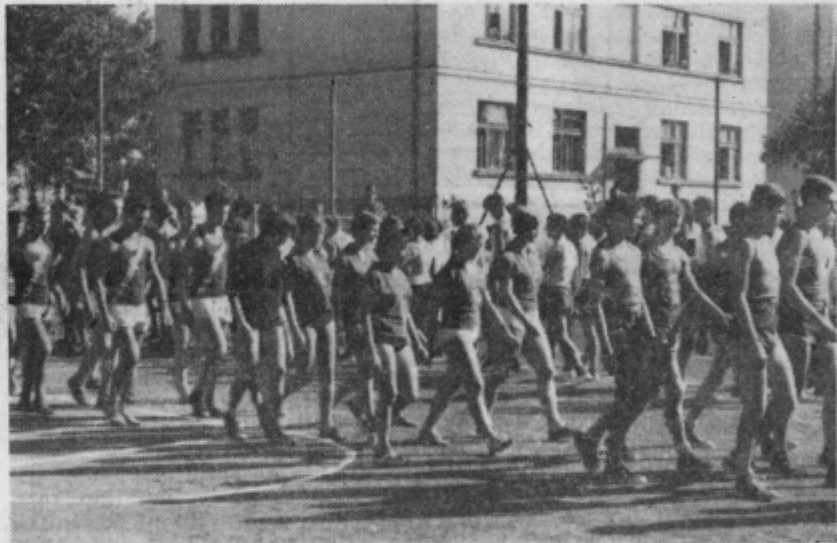
V športnem delu tekmovanja so doslej imeli največ uspeha mladinci iz Zrenjanina, ki so kar sedemkrat osvojili prvo mesto; po enkrat pa sta zmagali ekipi Tuzle in Colja.

Slavnostna otvoritev iger je že za nami. Kakor ta svečanost, tako bo tudi zaključek prijetnega srečanja mladincev in mladink štirih bratskih mest na Trgu petega kongresa, in sicer v nedeljo, 21. t. m. ob 20. uri.

Sportni del jubilejnih iger »Bratstva in enotnosti« obsega tekmovanja v košarki, odbojki, rokometu, streljanju, plavanju in atletiki.

Pokroviteljstvo nad letošnjimi igrami »Bratstva in enotnosti« je prevzel predsednik Centralnega komiteja Zveze mladine Jugoslavije, Tomislav Badovinac.

L. St.

Predlanskim so se sestali v Tuzli

S PLENUMA OKRAJNEGA SVETA SVOBOD V KONJICAH

Razširiti vrste Svobode

Prejšnji teden so v Slovenskih Konjicah na plenumu okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev razpravljali o delu organizacij na terenu in občinskih svetov. Zanimivo je, da so dosegli uspehe predvsem tam, kjer so z delavoljnimi članji in ustreznimi ukrepi znali pravilno usmeriti kulturno dejavnost. Analiza dosedanjega dela kaže, da bodo v prihodnjem obdobju morala društva posvetiti vso skrb vzgoji in usposabljanju kadrov. Po mnenju predsednika okrajnega odbora SZDL Jožeta Marolta bo treba vrata kulturnih društev odpreti na stečaj vsem delavoljnim in sposobnim članom. Prav zato so sklenili, da bodo za boljše delo izvolili kadrovske komisije pri okrajnem svetu Svobod.

Na plenumu so tudi preimenovali dosedanja svet v okrajno zvezo kulturnih organizacij in dali predlog za preimenovalje občinskih svetov.

L. V.

V DANAŠNJI ŠTEVILKI:

- Milena Vršnik-Stifter: Ustavimo se tudi ob teh problemih
- Vse za človeka
- Dvajset let v službi ljudstva
- Iztrgajmo šolstvo iz začaranega kroga
- Comet — proizvodnja odraz organizacije dela
- Trikrat obsojen na smrt
- Prvi gostje v Veračah
- Nov dom mladih rudarjev
- Kje se končuje in kje začne šmarsko kmetijstvo

V PRIHODNJI ŠTEVILKI:

- Omeje pri nas v gosteh

CELJE, 19. JUNIJA 1964

Št. 24 CENA 20 Leto XVI

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska
Časopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 3, poštni predal 152. Telefon 24-25.
Tekoči račun: 603-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din.
Inozemstvo 2400.

KREPITI SAMOUPRAVLJANJE

ZE NA VOLILNIH KONFERENCAH OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZVEZE KOMUNISTOV V ŠMARSKI OBČINI SO V VEČINI PRIMEROV ANALIZIRALI VZROKE NEKATERIH SLABOSTI V KOLEKTIVIH IN OSNOVNIH ORGANIZACIJAH TER UGOTOVILI, DA BI LE-TEM MORALI ZE PREJE POSVETITI VEČ POZORNOSTI. IZHODIŠČE IN OSNOVA DANAŠNJE KONFERENCE JE BILA OBRAVNAVA VLOGE ZVEZE KOMUNISTOV KOT IDEJNEGA CINITELJA V NAŠEM DRUŽBENEM ŽIVLJENJU, KI TEMELJI NA NOVM DRUŽBENEM IN EKONOMSKEM POLOŽAJU ČLOVEKA — PROIZVAJALCA, NJEGOVI SAMOSTOJNOSTI IN PRAVICI ODLOČANJA.

Referat sekretarja občinskega komiteja Zveze komunistov MIRKA ZAVRSNIKA je nujnost takega razumevanja vloge Zveze komunistov v našem družbenem mehanizmu postavil v ospredje. Poudaril je, da gre tu v prvi vrsti za utrjevanje de-

lavskega in družbenega upravljanja, za razširitev materialne baze samouprave, v zvezi s tem pa je tesno povezano vprašanje delitve narodnega dohodka, uporabe investicijskih sredstev, usmerjanje kadrovske politike in razvijanja družbenih služb.

V razpravi se je več diskutantov dotaknilo tistih problemov, ki so v tem širokem okviru prizadevanj in nalog komunistov še posebej značilne v njihovi občini in, ki terjajo za pravilno ureditev njihovo kar najširšo angažiranost. Pri tem je izstopalo predvsem vprašanje informiranosti, obveščanja ter poznavanja problemov. Kot izhodišče za približno poznavanje stanja jim je služila pred nedavnim izvršena anketa, ki je pokazala, da v večini delovnih organizacij člani ne poznajo delo upravnih organov.

Ena izmed dosedanjih pomanjkljivosti v samoupravljanju je bilo preslabo obveščanje članov delovnih kolektivov. Delovni ljudje se ne zadovoljujejo, da jih nekdo le ob-

časno obvešča o tem ali onem, temveč hočejo biti o vsem na tekočem ter pri vsem tudi sodelovati. Ta pozitivna težnja je prišla do izraza v delovnih kolektivih zlasti v pripravah na volitve novih organov samoupravljanja.

Več komunistov je načelo vprašanje čudnih odnosov ter razmer v rogaški steklarni »Boris Kidrič«, kjer starejši delavci poskušajo uveljavljati cehovske odnose do mladih, kjer niso politične in družbene organizacije našle skupnega jezika s proizvajalci pri reorganizacijskem urejanju kadrovskega zasedb v proizvodnji ter obveščanju.

Bogata razprava je osvetila nekatere pereče probleme v šmarski občini, vendar se je omejevala v večini primerov le na problematiko, ki je bila nakazana v referatu in ostajala na nivoju ugotavljanja stanja ter nepravilnosti. Ob tem je problem uresničevanja vodilne vloge ZK v obravnavanju nekaterih nepravilno pojmovanih teženj, brez načina kako naj komunisti uresničujejo vlogo v pogojih delavske in družbene samouprave, brez širših nakazovanj kmetijske problematike, ki je na tem terenu jasna, ostal pre malo osvetljen.

Občinska konferenca je izvolila delegata za 8. kongres ŽKJ sekretarja okrajnega komiteja inž. Andreja Marinca.

J. S.

V teh dneh so v vseh delovnih kolektivih celjskega okraja izvolili nove samoupravne organe. Vseposod so ta pomemben akt izvedli zelo slavnostno, kajti pred novimi delavskimi sveti so velike odgovornosti v času uvajanja nove gospodarske politike, ki se odražajo v prehodu od ekstenzivnega na intenzivno gospodarjenje. Prav to pa zahteva skrajno smotrnost pri novih investicijah ter privzgojo stroškovnega posluha slednjemu proizvajalcu. Posnetek prikazuje volitve v tovarni emajlirane posode.

OD 18. DO 28. JUNIJA 1964.

Med 21. in 23. junijem deževje z ohlادتvijo, nato pretežno lepo vreme. Okrog 27. junija močnejše krajevne nevihte.

20 let v službi ljudstva

V počastitev 20-letnice ustanovitve Rdečega križa Slovenije in dneva krvodajalcev je občinski odbor RK v Celju priredil v soboto v Narodnem domu svečano proslavo, ki so se je udeležili številni krvodajalci ter aktivni delavci in člani Rdečega križa. V pestrem kulturnem programu so sodelovali pionirji druge osnovne šole, ki so pod vodstvom Edija Goršiča zapeli tri pesmi, nadalje folklorna skupina šole »Franja Vrnčiča«, harmonikarski zbor pod vodstvom Oskarja Leskoviča, Baletna skupina, ki jo vodi Sonja Gorjančeva, in recitatorji. Ob tej priložnosti se je prvič predstavil celjski javnostni ženski pevski zbor tovarne Toper, ki ima v Juliju Goršiču solidnega dirigenta.

Na svečani proslavi je o Rdečem križu govorila predsednica občinskega odbora Cilka Hojnikova, o dnevu krvodajalcev pa bivši dolgoletni predsednik Ciril Golouh.

Organizacija Rdečega križa, ki je bila ustanovljena na pobudo predsedstva Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta, Glavnega štaba narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije 18. junija 1945 v Gradcu v Beli Krajini, je tako v času vojne kakor do današnjih dni opravila neprecenljivo delo s tem, da je materialno pomagala ljudem, hkrati pa jih tudi zdravstveno prosvetljevala.

Pomoč v hrani, oblačilih, zdravilih itd. je bila zlasti težišče delovanja RK v povojnih letih. Istočasno je organizacija pomagala ustanavljati kuhinje, namenjene internancem in borbem, za zdravstveno prosveto prebivalstva pa je prirejala tečaje prve pomoči, ki jih prireja tudi še danes. Njena dejavnost se je razširila v skrb za reševanje socialnih problemov: boj proti alkoholizmu, nalezljivim boleznim itd. Brezštevilne so bile akcije organizacije Rdečega križa, ki so izpričale najvišjo humanistično zavest, zato je njena dejavnost prerasla v splošno družbeno koristno delo.

Poleg pomoči, ki jo je organizacija nudila šolskim kuhinjam (več kot 40 milijonov dinarjev samo v enem šolskem letu), je organizirala higijenske koticke, zdravstvena predavanja, tečaje in razstave, zbiranje zdravilnih zelišč idr., hkrati pa je vključevala v svoje vrste vedno nove člane. V občini je 10.000 učenec in dijakov članov RK, skupaj z njimi pa zajema članstvo skoraj 50 odstotkov občanov.

Leta 1953 je organizacija Rdečega križa pristopila k zbiranju prostovoljnih krvodajalcev, s čimer je krvodajalsko službo postavila na nove temelje in ji zagotovila vsestranski razmah. Z neumornim in nesebičnim delom je požrtvovalnim delavcem RK v terenskih organizacijah uspelo aktivirati širok krog državljanov in v njih vzbuditi zavest, da je darovanje krvi moralna dolžnost slehernega zdravega človeka, saj kri rešuje življenja. Tako je lahko krvodajalska služba v devetnajstih letih obstoja le ob razumevanju državljanov dosegla uspehe, ki jo uvrščajo med najbolj razvite službe v Evropi.

Široka dejavnost in vse večje naloge Rdečega križa na današnji stopnji razvoja so postavile to humano organizacijo na vidno mesto tudi v mednarodnem merilu — njen delovni program je prerasel program mednarodnega Rdečega križa. Zasluga za to gre v prvi vrsti prizadevnim aktivistom, v celjski občini pa konkretno tudi družbenopolitičnim organizacijam, ki so njegovo delovanje tako ali drugače podprle.

Na svečani proslavi te pomembne obletnice so najzaslužnejšim krvodajalcem podelili 120 srebrnih in 40 zlatih značk ter 18 diplom, za udeležence pa je občinski odbor RK priredil zakusko.

J. —er

CELJSKA VOLIVNA KONFERENCA

Vse za človeka

V sredo je bila v velikih dvorani Narodnega doma v Celju volivna konferenca komunistov celjske komune. Med številnimi gosti, ki so se udeležili tega pomembnega zborovanja, so bili tudi član izvršnega komiteja CK ZKJ tovariši Franc Leškošek-Luka, sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov iz Doboja in predsednik občinskega odbora Socialistične zveze tudi iz tega kraja.

Zivahna razprava se je razvila na podlagi poročila, ki so ga delegati dobili že pred konferenco ter na podlagi referata sekretarja celjskega občinskega komiteja tovariša Staneta Divjaka. Le-ta je kritično ocenil marsikatero problem v gospodarstvu in delavskem samoupravljanju, delegatje pa so v razpravi marsikatero načelno misel še konkretizirali: Več o celjski kon-

ferenci ZK bomo poročali še v naslednjih številkah našega lista. V obdobju zadnjih nekaj dni je bilo v celjskem okraju namreč več konferenc, na katerih je bilo izrečenih toliko koristnih misli in napotkov za delo komunistov v prihodnjem obdobju, da je nemogoče poročati o vseh že v tej številki.

Za delegate na osmi kongres ZKJ so izvolili: Vilmo Stučin, Emo Krutar, Zorana Zagarja in F. Ocvirka.

MLADI O STATUTU MOZIRSKE OBČINE

V nedeljo je občinski komitej Zveze mladine Mozirje ob sodelovanju s celjskim radijem pripravil javno radijsko oddajo »mladi o statutu občine Mozirje.« Na oddaji se je pomerilo pet ekip, ki so pokazale izredno solidno znanje. To je nedvomno dober dokaz za to, da mozirska

BLIŽA SE RUDARSKI PRAZNIK

V Velenju se že pripravljajo za 3. julij. Z leta v leto svečaneje praznujejo praznik rudarjev in sleherni leto ob tem dnevu slavijo pomembne gospodarske zmage. Rudarski šolski center bo pripravil tradicionalni skok čez kožo in sprejem mladih rudarjev - absolventov tretjega letnika industrijske rudarske šole — med rudarje. Ta sprejem je zlasti pomemben sedaj, ko je nastala prava kriza pomanjkanja rudarjev. Na dan rudarjev pa bodo v Velenju predali namenu novo, sodobno tovarno gospodinjinske opreme »Gorenje«, ki z naglo rastočo proizvodnjo uspešno rešuje vprašanje zaposlovanja žena v Salešiči dolini.

Za svečano otvoritev že sedaj pripravljajo bogat kulturni program.

Sprejet program konjiškega sindikalnega sveta

Člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Slovenskih Konjicah so pred kratkim obravnavali in sprejeli delovni program za drugo polovico letošnjega leta. V njem so posvetili posebno pozornost proučevanju sistemov nagrajevanja in delitve dohodka, glede investicij pa so menili, da bo treba ugotoviti, katere so v občini res nujne, koliko pa je takih, ki bi jih lahko za nekaj časa odložili. V programu so posebej poudarili tudi pomen izobraževanja in usposabljanja delavcev. Da bi o tem lahko konkretnije razpravljali, bo sindikalni svet kmalu sklical posvetovanje o družbeno ekonomskem in strokovnem izobraževanju.

Dober uspeh konjiške politične šole

Ob zaključku politične šole pri delavski univerzi v Slovenskih Konjicah so slušatelji izpolnjevali teste, ki so vključevali vprašanja in odgovore iz snovi, ki so jo v šoli obravnavali. Čeprav je bilo na testnih listih vpisanih okoli 30 različnih vprašanj, je večina slušateljev oddala nad 80 odstotkov pravih rešitev. Člani izpitnih komisij pa so bili zadovoljni tudi s pismenimi nalogami slušateljev in njihovimi ustnimi zagovori. Zato vodstvo politične šole meni, da bi bilo prav, če bi tisti, ki imajo pogoje, jeseni nadaljevali izpopolnjevanje na drugi stopnji politične šole.

V.L.

UREDITI JE TREBA SISTEM neposredne demokracije

Brežice, petek. Na današnji občinski konferenci ZK v Brežicah so komunisti razpravljali o perečih gospodarskih in političnih problemih v komuni, med katerimi so poudarili vprašanje demokratičnih odnosov, vprašanje kadrov ter kmetijstva.

Sistem neposredne demokracije se še vse premalo uveljavlja, kar je delno krivda pasivnega zadržanja komunistov v gospodarskih organizacijah, delno pa še zastareli birokratski odnosi. Na konferenci so poudarili problem uresničevanja vodilne vloge ZK in obravnavali nekatera nepravilna pojmovanja in praktične postopke komunistov, kako naj komunisti uresničujejo svojo vlogo v pogojih delavske in družbene samouprave in krepitve socialistične demokracije.

V nekaterih delovnih kolektivih naleti upravičena kritika posameznih delavcev in uslužbencev na odpor pri vodilnih ljudeh. Tako se mnogokrat dogaja, da vodstva posameznih delovnih organizacij le obveščajo kolektiv in organe samoupravljanja o svojih sklepih.

Na konferenci so detaljno razpravljali o kadrovski problematiki ter kmetijstvu. Navajali so primere iz delovnih organizacij, kjer zasedajo delovna mesta ljudje z neustrezno strokovno izobrazbo. To stanje se vsako leto izboljšuje, vendar je navzlic temu še pereče, saj je odstotek z neustrezno strokovno izobrazbo še večji od polovice. Med razpravo so poudarili, da se mora vsled

Zivahna razprava se je razvila na podlagi poročila, ki so ga delegati dobili že pred konferenco ter na podlagi referata sekretarja celjskega občinskega komiteja tovariša Staneta Divjaka. Le-ta je kritično ocenil marsikatero problem v gospodarstvu in delavskem samoupravljanju, delegatje pa so v razpravi marsikatero načelno misel še konkretizirali: Več o celjski kon-

MILENA VRŠNIK-ŠTIFAR:

Ustavimo se tudi ob teh problemih

Razumljivo je, da človek najbolj pozna in živo občuti probleme, uspehe in neuspehe na tistem področju, kjer neposredno dela. Da ima gospodarstvo primat v sleherni deželi — pa naj bo ta kjerkoli — je povsem jasno, saj po osnovnih zakonih eksistence človeka drugače tudi biti ne more. Pri nas smo v vsem povojnem razdobju doberš del energije in razpoložljivega znanja projekirali v razvoj materialne osnove in smo kljub mnogim nepotrebnim in kritično vrednim napakam v gospodarstvu le veliko ustvarili ter v mnogočem predrugačili način življenja in mišljenja posameznika in celote. Življenje v svetu se premika s tako dinamiko, da je naporno dohitevati, posebno, če je nujno dopolniti toliko zamujenega v preteklosti. Ob vsej tej težnji pa smo preveč raztrgali vsakebi gospodarstvo in negospodarsko področje, namesto da bi oboje hkrati reševali kot neizbežno celoto. Prav zato so danes pred nami množice problemov, ki terjajo energijo, da jih rešimo, pa brez sleherne improvizacije! Kakšna bo generacija, ki nam bo nasledila je zadeva nas vseh in se ta skrb ne more zreducirati le na šolnike in na nekaj ljudi v občini ali okraju. Ne gre le za materialno, gre v enaki meri tudi za moralno pomoč. Predsedniki občin se morejo z nekaterimi kolektivni resnično pohvaliti, ker jim v neugodni prora-

čunski situaciji pomagajo rešiti prenekatero nalogo. Če vzamem samo fragment iz obsežnega kompleksa vprašanj in to letošnjo akcijo za zgraditev šol II. stopnje v celjskem okraju, moram ugotoviti, da so skoraj vsa podjetja v občinah Brežice in Zaleu ter večja podjetja v Slovenskih Konjicah in Mozirju odgovorno podprla gradnjo oziroma razširitev teh šol, da pa so podjetja v ostalih občinah do tega precej »hladna«. V občini Celje, kjer je skoncentrirano mnogo vsestranske proizvodnje, se nekateri kolektivi sploh ne ustavljajo ob teh problemih, kot da tam zaposleni nimajo otrok, ki bi jih želeli šolati, čeprav ima takšna delovna organizacija zaposlenih več sto ali celo tisoč in več ljudi. Letos smo prišli v stanje, ko ni mogoče v srednjih šolah celjskega okraja nobenega kabineta več spremeniti v učilnice; otrok, ki so zaključili obvezno šolo pa je precej več kot lani. Ali ne bi mogla vzgledu Brežice, kjer se je sleherni podjetje do najmanjšega odzvalo naši akciji, slediti tudi mnoga celjska podjetja, posebno še velika, kot so Zelezarna Store, »Ingrad«, Elektro Celje, »Merx«, Zlatarna ali v Krškem Tovarna celuloze, Steklarna v Rogaski Slatini itd. Žal mi proračuna za kompletno listo! V Mariboru so vsa velika in večja podjetja ter vrsta manjših razumela dolž-

nost, prav tako v okraju Koper, razmere za Ljubljano mi niso znane. Kako da ravno Celje tega ne zmore, čeprav podatki na Republiški gospodarski zbornici govorijo, da je celjski okraj do danes najmanj vložil v strokovno izobraževanje. Tudi drugod imajo študente, potrebe po izobraževanju in nekatera podjetja tudi obveze do sofinanciranja kakšne specialne šole. Akcija je bila kvalitativno pripravljena. Okrajni komitej, Okrajni odbor SZDL in Okrajni sindikalni svet ter naša skupščina so o tem jasno postavili vprašanje. Ali naj za učenje sposobne otroke, ki bi se radi šolali na II. stopnji, pa jih šole zaradi pomanjkanja prostora odklanjajo, pošljemo na vrata teh podjetij z vprašanjem, če so kot bodoči strokovnjaki resnično nezadovoljni ali morda celo nepotrebni? Postavimo javno vprašanje: ali naj začetek gradenj na šolah II. stopnje, ker akcija ne uspeva, ustavimo? In kdo naj nosi pri nas odgovornost za vse posledice?!

Pa saj ne gre v šolah in kulturnih ustanovah samo za denar, gre za dosti več. Gre tudi za tisto potrebno pravilno vrednotenje ljudi, ki to delajo, za vprašanje tistega splošnega pomanjkanja časa ustavljanja se ob problemih teh področij, za tisto zdlgočasno razpoloženje nekaterih ljudi kadar na sejah, konferencah ali plenumih spregovori o perečih vprašanjih šolniki,

kulturni, socialni pa tudi zdravstveni delavci. Gre za odnos!

Celjski okraj ima svojo študijsko knjižnico v Celju, ki je bila ustanovljena pred enajstimi leti. Kolektiv te ustanove jo je z veliko zavzetostjo razvijal vse do danes, ko je v položaju, da ne more v teh razmerah in pogojih več dalje. Ali ni čudno, da določeni deli ljudi razmišljajo o potrebnosti ali nepotrebnosti te institucije — in to v času, ko imamo takšno potrebo po izobraževanju kadrov, toliko dijakov v šolah in okoli 800 odraslih, zaposlenih ljudi, ki so se ob prvem pozivu Centra za visokošolsko izobraževanje prigrisali, da bi izredno študirali na višjih in visokih šolah. Upamo, da bomo knjižnico letos le zgradili do strehe!

Današnja razvojna stopnja je zahtevna. Poleg uspehov nam je nadelo vrsto nalog. Razmišljati moramo mnogo več o pogojih življenja naših ljudi in to z večjo skrbjo in toplino. Ustavimo se ob mladini, ki dorašča: o čem razmišlja, kako živi, kdo so njeni vzorniki, kako se infiltrira v njo današnja civilizacija in kolikšna je razsežnost njenih kulturnih vrednot. Vprašajmo se, kolikšen je naš delež kot posameznika pri tem. Če bomo to opravili svojo dolžnost, bomo opravili veliko!

Ves svetovni tisk piše in ugiba o obisku Tita na Finskem in njegovem sestanku s Hruščovom v Leningradu. Agencije sicer javljajo o razgovorih o Finski, o prisrčnosti, ki je trajala ves čas obiska, o enakih pogledih na svetovno politiko obeh voditeljev, toda veliko več je govora o sestanku Tito—Hruščev. V zvezi s tem sestankom dobi človek vtis, kot da so bile vse svetovne agencije smrtno užaljene, ker niso bile pravočasno obveščene. Opaziti je ne samo presenečenje, pač pa tudi politiko, ki jo zastopa posamezna dežela ali grupa, ki finansira časopis. Tako francoski novinarji pišejo o Titovi iniciativi za sestanke in to zaradi večje ekonomske povezave, ki da je potrebna Jugoslaviji. Ameriški časopisi »odkri-vajo« tajno sestanka na ta način, da pišejo o vlogi Tita pri sporu Kitajska — SSSR v smislu pomirjevalne akcije. Po njihovem mišljenju je Tito svetoval Hruščovu, da naj ne gre v skrajnost. Podobno pišejo tudi švedski časopisi. Najbolj konfuzni pa so grški novinarji. Zahodno nemško časopisje seveda prikazuje sestanke in predsednika Tita kot najhujšega sovražnika Mao Tse Tung-a. Tudi kitajski tisk se je razpisal. Zanj je bil to dogovor nasilne revizionizma o nadaljnjem razbijanju svetovnega komunizma. Kratko malo »što se babi htelo, to se babi snilo«. So pa tudi časopisi, ki se pi-sali o resnični vlogi Jugoslavije o boju za mir. Tisto pa, česar niso napisali, ampak nehoti povedali, je to, da je bila Titova pot in njegov sestanek s Hruščovom zanje velikega pomena. Istočasno je bilo precej potovanj drugih državnikov, veliko se je razpravljalo o mednarodnih konferencah, važnih dogodkov je bilo več kot dovolj, pa kljub temu prav to potovanje tako zelo okupiralo svetovni tisk. Nam je to všeč in radi bi, da v prihodnje brez sramu in bolj objektivno pišejo o naših potih. Vse kar dela Jugoslavija v svoji notranji in zunanji politiki je le o korist svetovnega miru in naših narodov.

Ko sem omenjal druge važne, dogodke ne morem, da ne bi spomnil našega bralca na grobo odbijanje Washingtona, ki ga kaže pri odnosu s Kubo. Dobro voljo Castra, ponujanje roke in iskanje kontakta z ZDA je ostalo brez uspeha. Nasprotno! Službeni Washington verjetno pod vplivom volitve psihoze, ki je ustvarjala Goldwater, odločno odbija vsak sporazum s Kubo. Isti senator je omenjal v svojih govorih, da ne bo trpel kubanski režim, če bo izvoljen, in da bo z njim zelo na kratko obračunal. Prav tako se norčuje iz koeksistence in trdi, da se mora hladna vojna ne samo še naprej krepiti, pač pa tudi dobiti. Za Južni Vietnam, kjer je, kakor vse kaže, pred orati ponovni verski in politični kaos, smatra, da je ameriška interesna sfera, od koder bo z malimi atomskimi bombami zažgano vse, kar ovira uničenje severno-vietnamske vojske. Zares lepe perspektive, ki jih ponuja eden od možnih bodočih predsednikov ZDA. Sedanjí ameriški predsednik trdi, da želi prav njega za nasprotnika. Mi-sli namreč, da je povprečni ameri-kanec že toliko politično zrel, da tako nemogoče ideje, kakor jih ima senator Goldwater, ne morejo prido-biti večine. Upajmo, da je tako, kaj-ti kaj vse lahko stori bolan in vase zaljubljen človek, preveč dobro ve-mo.

Na Cipru slej ko prej ostanejo še nadaljnje tri mesece sile OZN. Nedoločen rok ni bilo mogoče sprejeti zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, katerih je že sedaj zelo malo. Verjetno se bo rok moral še podaljšati, toda upanje je, da bodo sile OZN vplivale pozitivno na rešitev ciprskega problema.

Zastopniki držav, ki so pristopovali svetopni konferenci o trgovini in ravnoju, so začeli podpisovati skupne resolucije. Prva etapa in mogoče najbolj važna, je za nami. Sprejeta je tudi resolucija 47 afroazijskih držav kot sestavni del ostalih načrtov. Premaknilo se je. Razlika sever-jug, ki je latentna nevarnost za ves svet, se bo kakor vse izgleda le zmanjšala.

Do zime novi obrati v Štorah

Štorska železarna je letos v drugem letu investicijske izgradnje in rekonstrukcije. Trenutno dokončuje glavne načrte za posamezne objekte ter zaključujejo pogodbe za domače in uvožene stroje. Opremo bodo pričeli dobavljati prihodnje leto. Težišče je torej na gradbenih delih. Montažo livarne za specialne litine, valjarne in obdelovalnice valjev do zime pod streho in pripravljeni za sprejem in montažo opreme.

J. M.

ZADNJE VESTI

Velenje. V sredo in v četrtek je v sejni dvorani občinske skupščine v Velenju zasedal zvezni odbor sindikatov industrije. Posvetovanje so namenili vprašanju nagrajevanja strokovnih kadrov v industriji. V zadnjem času je bilo vse bolj očitno, da strokovni kadri v podjetjih v večini primerov niso bili z višino osebnih dohodkov dovolj stimulirani. To se je odrazilo predvsem pri racionalizacijah. Prav s korekcijo gornje meje, ki naj nima omejitve, v kolikor nam strokovnjak v podjetju prihrani milijone in milijone, bodo strokovni kadri lahko v polni meri zaživel na delovnem mestu ter s stalnim poglobljanjem organizacije dela, uvajanjem novosti ter dobrim strokovnim posluhom postali v našem gospodarstvu tisti člen, ki je doslej bil marsikje pasiven.

ZABELEŽENO

AGROSERVIS SEMPETER: v novozgrajeni halli bodo že v junijskih dneh dokončali prvi domači stroj za obranje hmelja. Zaenkrat hala še ni popolnoma dograjena, vendar pa v njej že vršijo montažo. Podjetje bo pokrilo domače potrebe po obralnih strojih za hmelj.

ŽELEZARNA ŠTORA: v prvih petih mesecih je železarna izvozila za 74 milijonov deviznih dinarjev. V glavnem izvažajo valjane izdelke. Glavna potrošnika vmetnega štorskega jekla sta Demokratična republika Nemčija in Indija. V analizi tržišča, ki so ga posredovali samoupravnim organom v podjetju, je bistvena ugotovitev, da bo možno izvoz povečati z rekonstrukcijo, ki je v teku.

KOSTROJ KONJICE: letos se bo kolektiv preselil v nove, moderne prostore in prav tako se bodo letos približali milijardi bruto produkta. Zrasli so iz remonte delavnice, danes pa zaposlujejo že okrog 200 delavcev. Je edino podjetje, ki proizvaja usnjarske stroje pri nas. Skoraj vsi proizvajajo grede v izvoz. Na domači trg dajo le dobrih 10 odstotkov. Kostroj je podjetje, ki dobavlja kompletne tovarne usnja Alžiru, Sudanu in jemu.

PROIZVODNJA ODRAZ ORGANIZACIJE DELA

V zreškem COMET-u, tovarni umetnih brusov in magnezitnih izdelkov imajo že od prvega oktobra lani 42-urni delavnik, oziroma prosto soboto. Letos so pričeli s proizvodnjo novih proizvodov, ki smo jih do nedavnega uvažali. Sočasno pa so začeli z eksploatacijo belega marmorja izrednih kvalitet.

Z novo proizvodno halo, ki je bila letos dograjena, so dokončno prešli z zastarelega, obrtniškega načina proizvodnje na serijsko. Pri tem so spremenili in izpolnili tehnološki proces vezave brusnih sigmentov ter uvedli magnezitno vezavo, ki je kvalitetnejša od keramične. Z izpopolnitvijo tehnološkega procesa ter boljšo organizacijo dela so uspeli pred nedavnim preiti s skupinskih norm na individualne. S tem so racionalno izkoristili notranje rezerve ter dosegli večjo produktivnost.

S sredstvi iz lastnih skladov bodo v letošnjem letu investirali nabavo strojne opreme, s katero bodo odpravili dosedanje, klasičen način proizvodnje. Ročno phanje in stiskanje brusnih teles bodo odpravili z vibratorji ter stiskalnicami. S tem bodo proizvodnjo močno povečali. V novi, lastni mehanični delavnici, ki so jo pred kratkim dogradili, bodo izdelovali modele ter tako povečali asortiman proizvodov. To so predvsem proizvodi: brusna telesa za potrebe papirne in celulozne industrije ter fini brusni sigmenti v šlak vezavi za potrebe tobačne industrije in zobozdravništva.

Letos so začeli s proizvodnjo v

novem obratu, obratu nekovin. To je obrat za proizvodnjo in eksploatacijo belega marmorja ter dolomitne moke, katerih bogata nahajališča segajo od Vitanja do Oplotnice. Nahajališče je bogato predvsem belega marmorja izrednih kvalitet. V teku so dela pri odkrivanju rudnih teles ter grobe eksploatacije. V letošnjem letu bodo marmor le grobo izoblikovali — kvadrirali zaradi pomanjkanja strojne opreme. Za nadaljnjo obdelavo imajo že sklenjene pogodbe z ljubljanskim podjetjem »MINERAL«. Druga dejavnost obrata nekovin je proizvodnja steklarske moke iz dolomita. Lete bodo že letos proizvedli okrog 2500 ton.

Reorganizacija dela ter tehnološkega procesa proizvodnje zahteva kvalificirano delovno silo. Zal je primanjkuje. Zato so letos začeli z lastnimi seminarji za izobraževanje. V zimskem času bodo za izobraževanje izkoristili tudi proste sobote. Podjetje je omogočilo petim študentom postdiplomski ter izredni študij. Za izobraževanje kolektiva bo letos vloženi poldrug milijon dinarjev.

J. Sever

25. let razvoja JUTEKSA

V soboto je imel kolektiv podjetja »Juteks« iz Zalca slavnostni dan. Praznovali so 25. obletnico podjetja in ob tej priliki so otvorili nov obrat pripravljalnice. Razen tega pa so bile v dopoldanskem času tudi volitve v nov delavski svet podjetja. Podjetje je v povojnem obdobju doživelo velikanski razvoj. To nam najboljše pokažejo številke. Leto 1945 je doseglo podjetje bruto pro-

dukt 44 milijonov dinarjev, leta 1950. že 100 milijonov, letošnji plan pa predvideva 1,5 milijarde dinarjev bruto produkta. Tudi površina proizvodnih prostorov se je v zadnjem času znatno povečala; od 2000 m² v letu 1945 na današnjih 8.800 m². Vzporedno se je večalo tudi število zaposlenih delavcev: od 17 v letu 1945 na 370 v letošnjem letu.

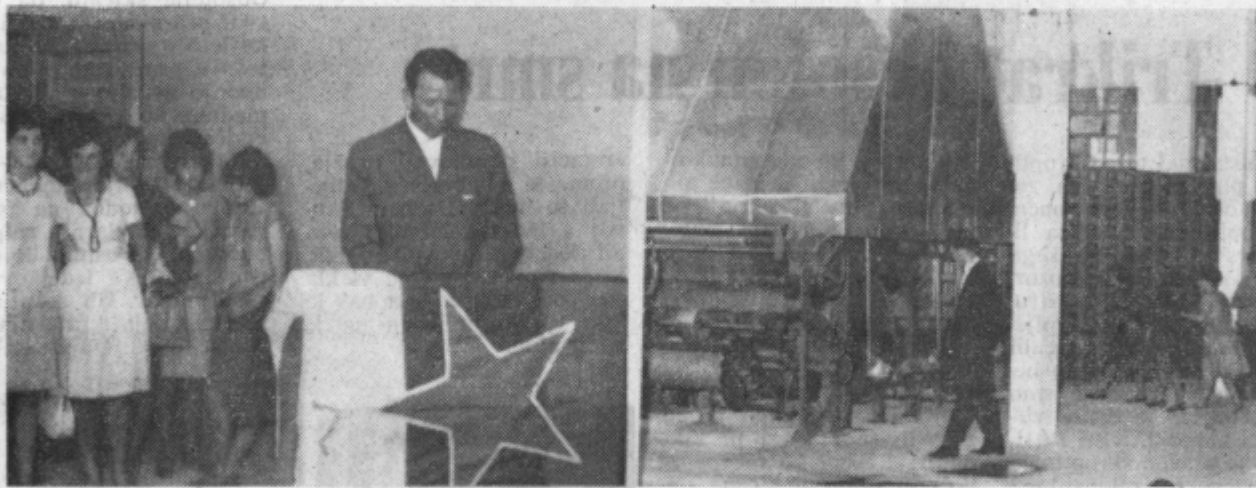
Podjetje se je po letu 1962 uveljavilo na tujem tržišču. Letošnji plan predvideva za okrog 230 tisoč dolarjev izvoza, kar je lep uspeh ob hudi konkurenci na tujem tržišču.

Slavnostnega zbora delovnega kolektiva so se udeležili predstavniki občinske skupščine in družbeno političnih organizacij v Zalcu. Predsednik starega delavskega sveta je podal poročilo o delu organov upravljanja ter nakazal nekatere probleme, s katerimi se bo moral spoprijeti nov delavski svet.

Nato so odšli gostje in člani kolektiva k novemu obratu, kjer je imel direktor krajši nagovor o razvoju podjetja. Po ogledu obrata so imeli člani kolektiva žakusko in po njej plesno zabavo.

-jz.

Direktor »Juteksa« pri otvoritvenem govoru. — Novi proizvodni prostori.

PLENUM OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V ZALCU:

KMETIJSTVO NAJBOLJŠE

Na zadnjem plenumu občinskega sindikalnega sveta v Zalcu so člani v razpravi načeli vprašanje delitve dohodka med širšo družbo in delovno organizacijo. Lani je delitev v občinskem merilu znašala 56:44 v korist skupnosti, pri čemer je stanje v tekstilni industriji najbolj kritično z razmerjem 69:31. Kljub temu pa je zanimiva ugotovitev, da hitreje naraščajo sredstva, ki osta-

nejo podjetju, kot sredstva, ki jih podjetja odvajajo. Prav slednje pa kaže, da čestokrat kolektivni preveč enostransko zahtevajo le popravke delitvenih razmerij, nočejo pa priznati, da imajo znotraj podjetij še mnogo neizrabljenih proizvodnih zmogljivosti.

V razmeroma kratkem času je kolektivom žalske občine uspelo občutno zmanjšati stanje skorajda po-

lovice zaposlenih s prejemki pod 25 tisoč dinarjev. Tako so lani imeli 43,5 odstotkov takšnih v gospodarstvu in 28,8 odstotkov v negospodarskih dejavnostih. V aprilu letošnjega leta pa je v gospodarstvu le še 18,4 odstotke delavcev s prejemki pod 25 tisoč, v družbenih službah pa le 13,2 odstotka.

Odraz boljšega stimuliranja proizvajalcev pa se kaže v 30 odstotnem preseganju začrtanih nalog za obdobje januar—april. V največji meri je dvignilo vrednost proizvodnje kmetijstvo žalske komune, ki je v primerjavi z lanskim letom povečalo fizični obseg proizvodnje za več kot tretjino.

In, prav ob teh uspehih je plenum bil mnenja, da se morajo rezultati čimprej odraziti v boljšem standardu delovnega človeka.

kj

VSE VEČJI USPEH

Nekdanje krojaško obrtno podjetje v Mozirju dosega iz leta v leto vse večje uspehe. Z obrtnega, servisnega načina dela je začelo proizvajati serijsko oteloško in moško športno konfekcijo. V letošnjem letu zaposluje podjetje »Elkroj« že preko šestdeset ljudi.

Z reorganizacijo proizvodnje ter prekvalifikacijo se je podjetje v sorazmerno kratkem času ob danih pogojih uspešno uveljavilo na tržišču. Letos so v prvih petih mesecih realizirali že polovico planirane proizvodnje. Navzlic temu, da podjetje zaposluje okrog 70 odstotkov priučene delovne sile, so letos večini proizvodnih artiklov zmanjšali proizvodnji čas in pocenili ter povečali proizvodnjo.

Proizvodnja trpi zaradi neustreznih prostorov, ki omogočajo popol-

no izkoriščanje notranjih rezerv. Tesni prostori, ki ne dovoljujejo normalnega tehnološkega procesa, skladišča, ki komaj sprejemajo gotove proizvode, so činitelji, ki krnijo še večji vzpon proizvodnje. Podjetje s svojimi skladi ni zmožno kreditirati prepotrebno rekonstrukcije določenih oddelkov. Z ustvarjenimi sredstvi komaj rešuje zamenjavo starih z modernimi šivalnimi stroji.

Ena od možnosti, da bi v »Elkroju« ustvarili boljše delovne pogoje in povečali proizvodnjo, je preselitev v dosedanje šolske prostore, ki bodo izpraznjeni ob dograditvi nove šole. Zaradi vse večje proizvodnje in lepih uspehov bi bila to smotrna rešitev, saj bi s tem omogočili zaposlitev še večjemu številu ženske delovne sile, obenem pa bi podjetju omogočili večje perspektive.

HUMANA REŠITEV

V rudniku Zabukovci so pred dnevi morali omejiti proizvodnjo premoga. Da so zaprli del revirja, tiči vzrok v ne-normalnem odlivu delovne sile, ki je našla ugodnejše pogoje v velenjskem rudniku. Vsekakor je pomanjkanje rudarjev boleče za vse rudniške kolektive in tako smo se neizbežno srečali z delovanjem zakona ekonomike, po katerem je obstoj nerentabilnih podjetij nevzdržen.

O vprašanju smiselnosti izkoriščanja premoga v Zabukovci so pred leti že mnogo govorili — sedaj pa je razvoj sam privedel do tega stanja.

Zdravi in močni so odšli v Velenje, za ostale pa je bilo treba nekaj ukreniti. In tako so se sestali predstavniki podjetja s predstavniki okrajnega zavoda za socialno zavarovanje ter predstavniki sindikata in Socialistične zveze v Zalcu. Zensko delovno silo so preusmerili v keramično industrijo v Liboje ter druge bližnje delovne organizacije, moškim pa bodo dali možnost prekvalifikacije za njim ustrezne poklice.

Napredek v obrti in turizmu

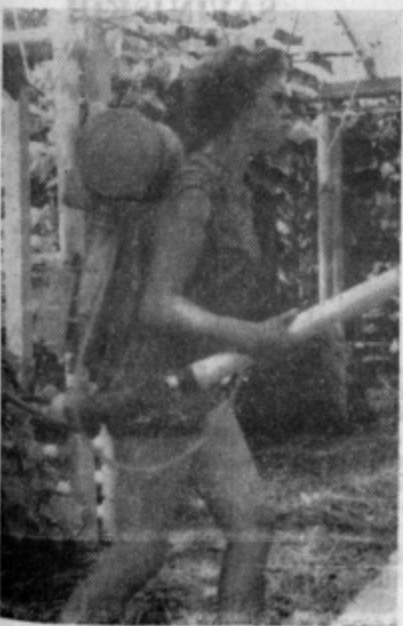
Šmarska skupščina je tokrat, ko so člani prejeli izčrpano gradivo, nekoliko z zakasnitvijo obravnavala realizacijo družbenega plana v letu 1963 in izvajanje v prvem četrtletju letos. Škoda, da evidenca ni bolj tekoča, saj bodo zdaj morali že obravnavati polletne rezultate. Vendar so ugotovili, da so lani v globalu presegli plan za 7,1 %, medtem ko je letošnje četrtletje uspelo z 20 %. Lani je zaostala edino steklarska industrija, ker so pozno vključili nove proizvodne kapacitete.

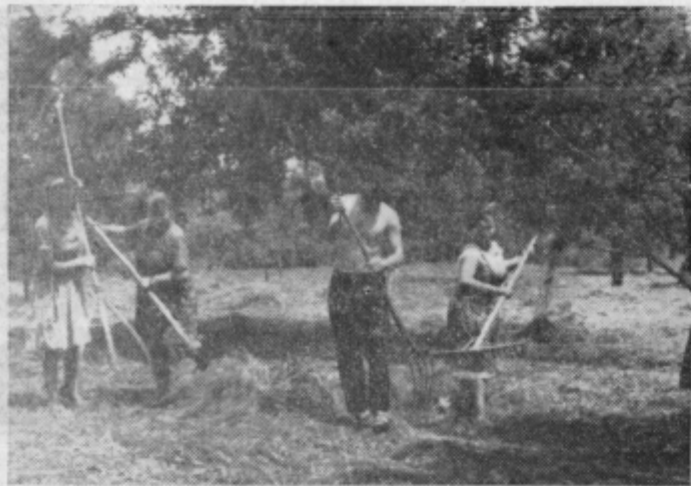
V kmetijstvu je letos izredno kritično stanje v prašičereji, kjer so v treh mesecih uspeli komaj 8,6 %. Kooperacija je slabše razvita, kmetje pa so se preusmerili na vzrejo pujskov, ki gredo bolj v denar. Rogarska Slatina doživlja doslej najbolj množičen turističen obisk in maj je bil po številu gostov rekorden v njeni zgodovini. Zadnje dni opažajo rahlo upadanje in so zaskrbljeni zlasti še, ker niso uspeli urediti nekaterih komunalnih vprašanj. Kljub vsemu pa so v prvem

četrtletju, ki vpada daleč v predsezono, uresničili plan za 18,3 %. Število tujih nočitev pa je poraslo v primerjavi z lanskim prvim četrtletjem kar za 84,4 %. Odprto pa je vprašanje vode, ker potrebe že presegajo zmogljivosti vodovoda, ki so ga urejevali pred osmimi leti. Posebna skupščinska komisija bo takoj proučila, kje so razlogi, da je omajana 20-letna garancija, ki jo je zagotavljal takratni elaborat. Poleg turizma znatno napreduje še obrt, kjer se je zadnje čase zaposlilo za 85,5 % več ljudi. Značilno za šmarsko občino je še to, da se prehitro izmenjuje delovna sila.

TUDI V SENTJURJU PRODAJALNA KRUHA

V Sentjurju so v torek odprli novo prodajalno, v kateri bodo prodajali kruh, slaščice in brezalkoholne pijače.

S košnjo se postavljajo fantje kot strokovnjaki in prepuščajo sušenje ženam, vendar pa to ob kresu močno ožjeja grabljice

RADEŠKA ČRPALKA

ENA NAJLEPSIH PRINAS

V Radečah so pred dvema letoma zgradili sodobno bencinsko črpalko, ki je zdaj resnično ne bi mogli več pogrešati. Promet je namreč tako velik, da včasih stoji na ploščadi pred črpalko tudi po dvajset in več motornih vozil. Na dan pride po gorivo 150 do 200 motornih vozil. Vendar opažajo v teh

PRIPOMOČEK ZA RAZVOJ ZASAVSKEGA TURIZMA

Planinci in ljubitelji narave so že dolgo pogrešali propagandni zemljevid planinskih postojank v Zasavju. Prejšnji mesec pa smo opazili na peronu železniške postaje v Zidanem mostu pregleden zemljevid rek, planinskih koč, cest in železnic tega predela. Drug tak zemljevid so postavili na glavni trg v Radečah. Tako imajo zdaj ljubitelji narave pred seboj jasen kažipot vseh zasavskih postojank od Zagorja do Sevnice in Laškega. Zemljevida ste nedvomno lepa pridobitev za razvoj zasavskega turizma.

ZAKAJ V ROGAŠKI SLATINI NI

TUJIH

ČASOPISOV?

Rogaška Slatina je znana daleč preko naših meja in tujci se vse pogostje ustavljajo v tem našem zdravilišču. Dnevno bliva tu okrog 260 inozemskih gostov, ki pa nimajo nobene možnosti, da se dnevno informirajo. Turistični delavci Rogaške Slatine si že 2 leti prizadevajo, da bi uredili problem prodaje tujih časopisov, vendar njihova prizadevanja doslej niso obrnila še nobene uspeha. Res je sicer, da ima hotel »Slovenski dom« naročene tujke časopise za svojo restavracijo, toda ti časopisi prihajajo iz Ljubljane s 3 do 7-dnevno zamudo in za tujca niso več zanimivi. Zgodilo se je celo to, da so koncem februarja prejeli časopise kar za ves mesec nazaj... Tu je vsak komentar odveč, saj je to več kot slaba reklama za nadaljnji razvoj turizma. Ni manjši ni problem telefonskih zvez s tujino. Ni redkost, da tujec čaka tudi po 6 ur na zvezo z Dunajem in nič čudnega ni, da glasno izraža svoje nezadovoljstvo. Treba bo torej urediti še marsikaj, turističnim delavcem pa nuditi več pomoči pri njihovem delu, če hočemo, da se bo inozemski turizem še bolj razmahnil.

STRELSKO TEKMOVANJE V POČASTITEV DNEVA BORCA

Strelska družina v Loki pri Zidanem mostu je priredila preteklo nedeljo streljanje v počastitev dneva borca. Streljanje se je udeležilo deset članov in dva pionirja. Vendar so bili rezultati tekmovalja povprečni, saj člani zdaj v obdobju nujnega dela na polju, nimajo dovolj časa za trening.

JE TO PRAV?

Tov. urednik!
Vprašujem v imenu vseh potrošnikov, ki jim ni všeč, da je v samopostrežni trgovini na Mariborski cesti strankam dovoljeno rezati kruh.

Zanima nas, če obstaja kakšen predpis, o higienski zaščiti, ki dovoljuje, da stranka lahko to delo opravi, ne glede na to, s kakšnimi rokami se tega loti. Ni še dolgo od tega, ko smo predlagali, naj bi v pekarni namestili blagajničarke, da bi prodajalka ne imela pri svojem delu opraviti tudi z denarjem. Kruha namreč ne moremo oprati kot sadje ali zelenjavo.

Pri tem je važno tudi vprašanje poštenosti potrošnika, ki mu je to delo zaupano. Kaj rado se zgodi, da je del odrezanega kruha, ki je ostal na polici, krajši kot bi moral biti sicer.

Vse kar je prav, tudi samopostrežba mora imeti svoje meje!

D. F. — Celje

Prvi gostje v Veračah

naju z ženo loči zora in veče somrak. Imava dvoje otrok — pa nas rešujejo stari starši.
— Ustvarjate dosti tržnih viškov?

Anton Grobelšek

Da. Težava je le s prodajo, odkupne cene niso najbolj vzpodbudne, pa tudi oddaljenost od trga mi vzame preveč časa, ta pa je v kmetijstvu vse. Če kaj zamudim, se mi krepko mašuje.

— Ali kaj premišlujete, da bi pri vas lahko začeli tudi s turizmom — izletniškim? — Vse bolj razmišljam o tem in upam, da bom uspel. Prvi pogoj smo že uresničili — cesto. Prvi gostje pa ste vi.
Edi

V RADEČAH POPRAVLJAJO CESTO

Te dni so delavci komunalnega podjetja v Radečah vendarle pričeli popravljati glavno cesto skozi mesto. Cesta je bila tega že zares potrebna, saj je bila v izredno slabem stanju. Zdaj vse jame in razpoke polivajo z asfaltom, vendar kaže, da bi bilo prav, če bi prevlekli z asfaltom kar vso cesto. Toda za to zaenkrat ni dovolj sredstev.

V VIRŠTANJU

BO V NEDELJO PRAZNIK OBSOTELJA

Lani so občani Gornjega Obsotelja sklenili, da bodo svoj praznik praznovali vsako leto v drugem kraju. Letošnje praznovanje bo prihodnjo nedeljo v Virštajnu, medtem ko je bilo lansko v Podčetrtku.

Ze navsezgodaj bo v Podčetrtku, Olimju, Imenem in Virštajnu godba na pihala rogaške steklarne zaigrala budnico. Ob osmih bo otvoritev razstave izdelkov šolskih klubov. Ob devetih bo svečana seja krajevnih odborov SZDL. Ob desetih bo

proslava s kulturnim programom pred spominsko ploščo narodnega heroja Eda Leskovarja. Ob enajstih pa bo začetek meddružinskega strelskega tekmovanja.

Letošnje praznovanje je še skrbneje pripravljeno kot lansko. V pripravi so sodelovale pod vodstvom krajevnega odbora SZDL vse politične in družbene organizacije. Program praznovanja bo obogaten s številnimi prireditvami.

B.

Trikrat obsojen na smrt

Sključen pod težo škropilnice, s potnim obrazom, zagorelim od junijskega sonca, je škropil trto. List za listom, trs za trsom, vsakega posebej s posebno pozornostjo in ljubeznijo. Utrujen od vetra, sonca in trpljenja ožgan obraz se je zrcalil v očeh, ki so mladostno begale po nas. Takšnega smo srečali, takšen je danes virštajnski borec JANEZ BAH. Odložil je prazno škropilnico ter se vlegel na žaklovino.

»Moram se malo zravnati,« je dejal. »Jože, napolni škropilnico in začni škropiti spodnjo vrsto,« je zavpil 15-letnemu sinu, ki mu je prišel pomagat. Čez nekaj časa je vstal ter nas povabil v svoje »kraljestvo«, v zidanico.

»Sem gor sem se umaknil, da ne bi okužil družine, posebno pa, ker je to najlepši kraj mojega sveta. Doktor Hribovšek mi je sicer naročil, da moram takoj v Novo Celje, toda povejte mi kako! Kako sedaj, ko je največ dela in ko je tukaj najlepše. Nimam časa. Enkrat so me že odpisali, tudi oporoko sem naredil, pa me je pozdravil, tudi sedaj ni tako hudo... Sicer so me pa že večkrat odpisali.

Prvič v Starem piskru vendar je tik pred ustrelitvijo župan zahteval, naj me še izprašujejo, ker sem največ vedel. Odpeljali so me v Maribor. Med večtedenskimi zasliševanji je prišel nalog, da se vsi, ki niso pri

aretaciji posedovali orožja, premeste v taborišča. Odpeljali so nas v Dachau. Skupaj s 160 taboriščniki sem bil dodeljen delovni brigadi, ki je namesto živine vlekla plug pri oranju. Šest nas je bilo vprijetih, eden pa je vodil plug.

Janez Bah

Po treh letih, 13. junija 1945. leta sem se vrnil in zvedel, da so mi ustrelili ženo. Ostal sem z otroki sam. Ko sem si po letih opomogel, me je napadla tuberkuloza, popustili pa so mi tudi živci. Umaknil sem se sem gor. Tu mi je najlepše.

Na isto mesto je bil pred 22. leti namenjen tudi Edi Leskovar, vendar so ga spodaj v gostilni orožniki ustrelili. Dobro se še spominjam, kako sem celo noč prebedel v nestrpnem pričakovanju. Zjutraj pa sem videl napite izdajalske obraze, ki so pili nagrado, ker so izdali »bandita«. Nočem razmišljati več o tem, vendar mi dogodki tistih dni nenehno silijo v ospredje.

Nani

RAZSTAVA ČRNEGA RIBEZA V KOZJEM

Na območju celjskega okraja vse bolj večajo površine ribezovih nasadov; največ jih je na področju šmarske in šentjurske občine. Načrti za širjenje in obnovo pa so zelo veliki in prav zato bi bilo prav, da bi se proizvajalci črnega ribeza temeljito seznanili s problemi, ki nastopajo pri sami obnovi in nadaljnji oskrbi. Marsikje je še očit-

no slabo oskrbovanje ter zaščita teh dragocenih nasadov.

V ta namen sedaj že v tretje pripravljajo razstavo črnega ribeza, ki bo zvešana s posvetovanjem. Razstava bo odprta 28. junija v Kozjem. V popoldanskem času pa bodo posvet o proizvodnji črnega ribeza vodili znani strokovnjaki, in sicer dr. inž. Adamič, inž. Kačeva in inž. Gosarjeva.

V NEDELJO VSI NA BOHOR

Planinsko društvo Bohor iz Senovega bo v nedeljo, 21. junija pri svoji lepi postojanki na Bohorju praznovalo 10. obletnico ustanovitve društva in petletnico otvoritve planinske postojanke. Najprej bo imel odbor društva slavnostno sejo, nato pa bodo prikazali krajši kulturni spored. Najboljše točka prireditve bo nedvomno podelitev značk 111 pionirjem in mladincem za prehojeno zasavko planinsko pot, ki pelje od Kumrovc do Kuma. To pot so mladi ljudje prehodili v rekordnem času brez kakršnihkoli neizgovodov.

Ob pomoči krške občinske skupščine in nekaterih gospodarskih organizacij je planinskemu društvu uspelo zbrati tudi sredstva, iz katerih bodo za vse pionirje in njihove vodilce nabavili enake planinske klobučke — zelene barve, na katere bodo pripeli spominske značke. Pogled na 120 enako oklobučeni glav bo nedvomno več kot prijeten.

Bohorčani pričakujejo v nedeljo velik obisk. Povabili so vsa planinska društva iz Slovenije, pa tudi zveste obiskovalce iz sosednje republike Hrvaške. Pokrovitelj-

stvo nad slovesnostjo bo prevzel inž. Franc Dragan, predsednik krške občinske skupščine.

A. V.

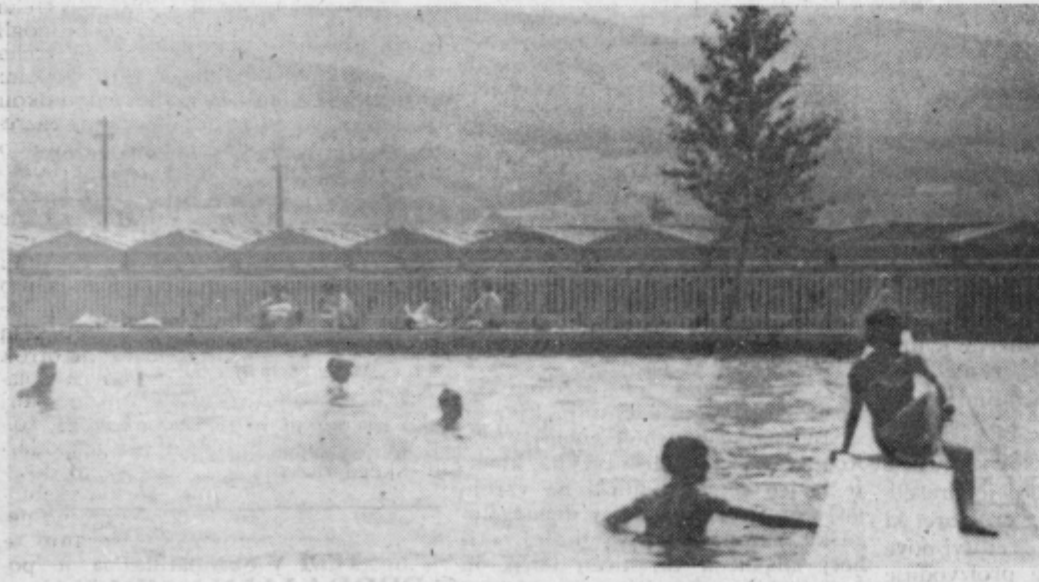
Neurje v Loki pri Zidanem mostu

V ponedeljek zvečer je hudo neurje v Loki hudo prizadelo Ivana Bidermana v Liscavo. Strela je udarila v njegovo domačijo, poškodovale zeta, ki je utrpel pretres možganov, ter izzvala požar, ki so ga sovaščani le s težavo omejili.

Tovariš Biderman je borec narodnoosvobodilne vojne — škoda pa je tem več, ja ker je bil zavarovan za manjšo vsoto.

BLIŽA SE DAN SAVINJSKIH RIBIČEV

Tudi v Mozirju je turistična sezona že v polnem teku. Pripravili so se tako za prehodni kot za stacionarni turizem, saj je Mozirje kot nalašč za ljudi, ki želijo miru. Letos bo na razpolago 110 ležišč, medtem ko bodo za prehrano poskrbeli prizadevni gostinski delavci. V teh dneh je okolica Mozirja že polna gostov. Mnozi prihajajo tja predvsem zaradi čiste Savinje — eni zato, da v njej lovijo, drugi pa z namenom, da se obkrožijo. V takem razpoloženju bodo v Mozirju že začeli pripravljati za dan savinjskih ribičev, ki ga bodo praznovali 12. julija v Mozirju. Organizirali ga bodo v okviru prireditve flosarskega bala.

Posnetek prikazuje bazen in kopalce v novem kopališču, ki so ga pretekli teden odprli v Čateških toplicah. Letno kopališče je prvi dograjen objekt čateškega zdraviliško-turističnega centra. V isti izgraditveni fazi bo še izgrajen nov hotel, restavracija in hidroterapija. Svečanosti ob otvoritvi so prisostvovali občinski politični in družbeni delavci

Izkoriščali bodo »atomsko vodo«

O »atomskih toplicah« v Podčetrtku je bilo že veliko besed. Zdaj je končno izdelan tudi že načrt za izkoriščanje vode, ki je nedvomno dokajšnjega pomena. Načrt predvideva, da bi vodo iz Podčetrške napeljali v daljnovodi v Rogaško Slatino, kjer naj bi služila za hidroterapijo. Poleg tega pa bi pri

izvirih uredili kopalni bazen, ki naj bi služil predvsem turističnim namenom. Ker je na razpolago že nekaj denarja, bodo menda že letos začeli z vrtnanji, ker strokovnjaki domnevajo, da je v okolici sedanjega izvira še več nahajališč vode z večjo koncentracijo radioaktivnih snovi.

Epizoda nekega srednješolca

Vsak zaključek šolskega leta prinese s seboj kakšno dramo ali dramico ali v skrajnem primeru marsikakšnemu šolarju vsaj vprašanje: po kateri poti naprej, v življenje! Opredelitve niso lahke, niti enostavne, odvisne pa so seveda tako od objektivnih kakor subjektivnih činiteljev.

Na skoraj vseh šolah so se uveljavili razmeroma zahtevani sprejemni izpiti. Dijaki, ki so se odločili za srednjo šolo, sicer v večini primerov oviro »preskočijo«, toda zgotovi se, da marsikoga kasneje uspeh uspava in že ob prvi redovalni konferenci nekako zaostane. V večini primerov bi dijaki glede na svoje sposobnosti lahko sledili zahtevam šole, vendar mnogi izgubijo kritično presojo in delavnost, ki je za uspešno šolsko delo nujna. Prepustijo se tako imenovanemu lahkotnemu (ali tudi lahkemu) življenju in jim šola postane samo še težko breme.

V ilustracijo en sam primer izmed mnogih primerov. V tem šolskem letu je v višjem razredu doživel neuspeh dijak, ki je bil sicer sposoben, prav tako ni imel ne materialnih ne drugih težav. V primerjavi z večino je imel solidne pogoje za učenje. In tudi po naravi je bil, kot temu pravimo, dober fant. V preteklosti je bilo sicer nekaj neljubih družinskih doživetij, ki pa nanj niso bistveno vplivala. Toda hotel je biti popolnoma svoboden. V določenih pogledih se je obvladoval in ni iskal slabe družbe, ki je za ta leta tolikanj značilna. Vendar je kljub temu v ocenah vztrajno stagniral; postal je lahkomišen; negativne ocene ob redovalnih konferencah zanj očitno niso pomenile slabšega opozorila. Ker je težko popravljati zamujeno, tudi on ni imel toliko moči in volje, da bi pravočasno zapustil »potapljačo se ladjo« in se oprijel svojega dela. Tako se

je druga polovica naglo bližala koncu in v njem se je razraščal nekakšen obup. Kajti dobival je štípendijo in tako se je zdaj nenadoma odprlo vprašanje, kaj bo, če razreda ne bo uspešno zaključil! Kako se izogniti svoji lastni odgovornosti pred starši in drugimi in seveda ne nazadnje pred samim seboj. Pa je skušal najti rešitev v odločitvi: »V svet bom šel in se izognil mučnim vprašanjem.« Kako preprosto! Odití v svet. Svet je ogromen, zato je ni bojazni, da bi srečal kakega znanca z nadležnim vprašanjem: kako kaj v šoli?

Se prej je seveda poskušal stvar popraviti, toda doživel je poraz. Neuspeh ga je toliko bolj »zabolé«, ker so se njegovi sošolci veselili nad sadovi svojega dela in toliko pričakovanimi počitnicami, ki so pravzaprav najlepša nagrada za trud in prizadevanje. On pa se je podal na pot, po kateri beži sam pred seboj. Morda je ta beg sicer zgolj kratka epizoda, toda morda tudi dolgotrajna pot v iskanje življenjske eksistencije, v zablode, ki spametujejo človeka vsaj tedaj, ko je že prepozno.

T. B.

USPEL PEVSKI KONCERT V LAŠKEM

V soboto zvečer je imel pevski zbor društva upokojencev v Laškem samostojen koncert. Dvorana »Partizana« je bila polna in poslušalci so navdušeno pozdravili pevce, ki so pod vodstvom pevovodje Julija Goriča peli slovenske umetne, narodne in borbene pesmi.

-jz.

-jz.

UREJEN SISTEM ŠTIPENDIRANJA V TEP

- V TOVARNI EMAJLIŠANE POSODE SISTEMATIČNO UREJAJO ŠTIPENDIRANJE!
- V LETOŠNJEM LETU VEČ KOT 12 MILIJONOV DINARJEV ZA ŠTIPENDIJE!
- 55 REDNIH IN 35 IZREDNIH ŠTIPENDISTOV NA SREDNJIH, VIŠJIH IN VISOKIH ŠOLAH!
- NAJNIZJA ŠTIPENDIJA NA VIŠJIH IN VISOKIH ŠOLAH JE 20 TISOČ, NA SREDNJIH PA 12 TISOČ DINARJEV.

Štipendiranje ureja pravilnik, ki določa sistem in oblike štipendiranja strokovnih kadrov za potrebe podjetja. Štipendija se sestoji iz stalnega in gibljivega dela. Razen tega pa lahko dobijo štipendisti že poseben dodatek, ki je odvisen od višine štipendije. Ta dodatek ali kredit mora štipendist po končanem študiju vračati. Če pa je dokončal študij z odličnim ali prav dobrim uspehom oziroma če se je pri delu v podjetju izkazal, mu lahko kredit črtajo.

Štipendiste izbira posebna komisija na podlagi razpisa štipendij. Do sedaj so razpisali štipendije na podlagi trenutnih potreb po strokovnih kadrih; za letošnje leto pa pripravljajo analizo, ki bo prikazala potrebe po kadrih do leta 1970. Na podlagi teh potreb bodo potem lahko tudi sistematično planirali izobraževanje kadrov. Ker so trenutne potrebe po strokovnih kadrih velike, so namenili za štipendiranje precejšnja sredstva — 12.400.000 dinarjev.

Ker so se življenjski stroški v zadnjem času zelo povečali, so v tovarni znatno povečali višine štipendij. Tako lahko sedaj dobi študent prvega letnika fakultete 12 tisoč dinarjev osnovne štipendije od odstotkov te ali 7200 dinarjev kredita in še gibljivi del štipendije, ki je odvisen od uspeha ter znaša za višje in visoke šole 10, 15 oziroma 10 tisoč dinarjev letno. Tako lahko dobi štipendist mesečno preko 20 tisoč dinarjev. Razen tega pa daje podjetje svojim štipendistom tudi razna skripta in knjige, ki jih rabijo pri študiju. Lahko pa si izposojajo tudi različno strokovno literaturo v tovarniški strokovni knjižnici.

S štipendisti vzdržujejo stalne stike; največ preko kluba štipendistov TEP v Ljubljani. V njegovem okviru prirejajo predavanja in razgovore o problemih v tovarni. Tako so na zadnjem predavanju obravnavali statut podjetja. Razen tega pa sklicuje izobraževalni center dvakrat letno posebne sestanke, na katerih razpravljajo o študijski problematiki. Štipendisti, ki imajo počitniško prakso, opravljajo le to v podjetju. V bodoče pa bodo morali biti vsi vsaj en mesec na praksi v podjetju.

V podjetju dajejo velik poudarek tudi izrednim študiju in izredni študentje imajo vse ugodnosti. Tako

ODLIČNO OBISKOVANE FILMSKE PREDSTAVE

Delavska univerza iz Slovenskih Konjic je za letošnjo sezono zaključila predavanje filmskih predstav v okrožnih krajih občine. S tem izobraževanjem so pravzaprav začeli šele letos pozimi, vendar je oblika izredno uspeša. Vse predstave na pohorju — na Resniku in v Skomarju — pa ob Konjiški gori, v Tepanju, Zicah in pri Jerneju so bile dobro obiskane. Prebivalci si namreč močno želijo primerne razvedrila. Zato so pri delavski univerzi sklenili, da bodo s temi in podobnimi izobraževalnimi oblikami nadaljevali tudi v prihodnji izobraževalni sezoni.

V. L.

Nedvomno se naše šolstvo navkljub širokim prizadevanjem in dokaj dobro začetnim reformnim ciljem še vedno vrti v začaranem krogu nezadovoljenih potreb, gmotne stiske in izredno smelih, upravičenih ciljev, ki jih moremo in moramo doseči. Morda smo pri naglem razvoju vse preveč hlastali za neposrednimi proizvodnimi temelji v gospodarstvu, kjer bi se naj dinarji čimprej neposredno vračali, ob tem pa pozabljali na izredno važne vzporedne investicije za kadre, za boljše izobraževalno vzgojno delo v celoti. Vsa leta že opažamo izredne potrebe, ki jih moramo zadovoljiti v šolstvu, če hočemo mladim članom nuditi, kar jim zagotavlja ustava, vendar smo kljub nenehnemu napredku in porastu izdatkov za šolstvo v bistvu krpali samo najnujnejše, ker je vzporedno bilo tudi vedno več otrok, zlasti še v središčih. Ne gre pa samo za to, kar moramo zagotavljati po ustavi, gre predvsem za neodložljive življenjske potrebe, ki jih naša družba ne sme zanemarjati.

Prvi obroč, ki ga že skušamo zlomiti, je togo, skoraj stihijsko neurejeno financiranje šol. Poglejmo samo drugostopenjsko šolstvo, za katerega skušamo s posebnim skladom zagotoviti vsaj nekaj sredstev. Zdaj pa se moramo prepričevati in prositi po gospodarskih organizacijah, kot prošnji za našo

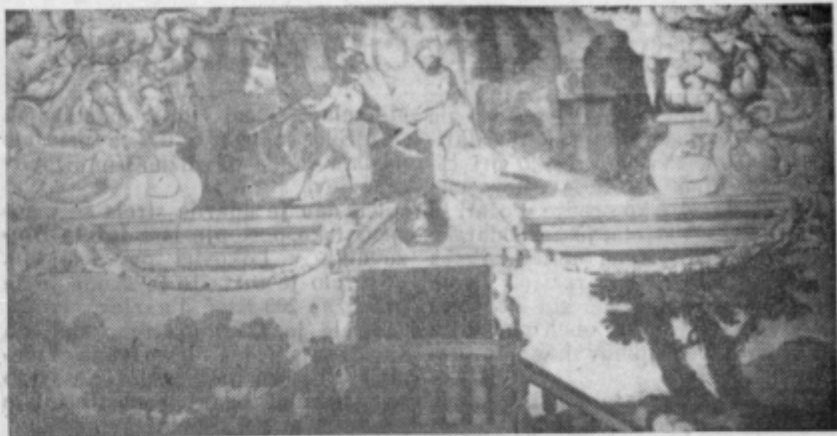
mladino, da bi vendarle sklenile odvesti tistih 2,5 %. Čudno! Za izobraževanje kadrov je, kot veste doslej bil predviden znotraj gospodarskih organizacij 1 %, ki pa ga nobeno leto niso povsem izkoristili (v celjskem okraju okoli 70 %).

Danes pa nekateri naenkrat trde, da je za notranje izobraževanje celo ta višji odstotek premalo in ne morejo prispevati za srednje šolstvo, ki ga moramo izveči iz zagate. Vprašanje je, če samoupravni organi, v katerih delujejo nedvomno tudi starši prav tistih otrok, ki bodo prej ali pozneje vpraševali, kam pojde otrok v šolo, resno pomislijo, ko je potrebno odločiti o teh sredstvih.

Se vedno črpajo okoli 75 % sredstev šole iz proračunov, kar povzroča le formalistično delovanje skladov, ki so ob prepričljivih sredstvih samo posredniki. Na drugi strani pa je materialno stanje šol odvisno od neštetihi činiteljev, kjer je prevladoval močan subjektivni faktor, razumevanje, namesto da bi prevladovala izredno nepristranska merila na osnovi dobrih proučitev in dokumentacije. Tako stanje pa včasih odvrca prosvetne delovne kolektive od poglavitne zavzetosti za osnovno problematiko in naloge v šoli.

Nedvomno bo v sistemu financiranja potreben odločen premik, kar se že kaže, da bo realno povečanje sredstev za šolstvo izdatno. Marsikje po občinah nimajo izdelanih investicijskih načrtov za šolstvo, posebno dolgoročnih, ne, ker so ti bili odvisni od stoterih zelo kolebljivih odvisnikov.

Šole si iščejo samostojno dodatne viře, kar pa teže uspeva. Nikoli šole niso realizirale investicijskih načrtov in celjsko šolstvo je zmaglo to lani komaj za 18 %; v celoti pa je lanski plan uspel za 63,1 %, kar pomeni nasproti letu 1962 znaten padec. Vsekakor se bo materialno stanje za šolstvo in družbene službe sploh spreminjalo z raz-

V brežiškem gradu je posebna ekipa zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane že več let restavrirala freske v viteški dvorani, na stopnišču v kapelici. Delo je bilo težavno in zamudno, ker mu je omet odstopal od lesenega stropa in ga je bilo treba najprej utrčiti ter šele nato restavrirati freske, ki so iz začetka 18. stoletja. Grad je dobil se-

danjo obliko, ko so ga obnovili po prvem kmečkem uporu leta 1515. Takrat so namreč kmetje zavzeli brežiški grad in ga zažgali. Leta 1698 so grad kupili grofje Attems. V začetku 18. stoletja so dali grad poslikati nekemu neznanemu slikarju iluzionistu. Sedaj je v drugem nadstropju muzej, ki ima zelo lepe zbirke.

Leto dni zavoda

ZA POUČEVANJE TUJIH JEZIKOV

Ta mesec poteka leto dni od ustanovitve zavoda za poučevanje tujih jezikov pri celjski gospodarski zbornici. V tem času je uspešno končalo različne tečaje preko 250 slušateljev, ki jim je zavod dal tudi ustrezna spričevala. S pomočjo sodobnih tekstov, filmskih stripov, slik, magnetofonskih posnetkov izreke posameznih slušateljev ter poslušanja originalnih magnetofonskih trakov je bilo tečajnikom omogočeno, da so hitro osvojili znanje tujih jezikov — angleščine, francoščine, nemščine, italijanščine, rusčine in španščine.

Takšne najmodernejše metode pouka so učenje izredno olajšale in tečajniki so lahko tvarino hitro obvladali. Uspešnost tečajev je zagotovilo tudi malo število slušateljev, saj jih je bilo v vsakem tečaju največ po 14, tako da so lahko profesorji z njimi tudi individualno de-

lali in snov utrjevali. Tedensko je vsak tečaj trajal po 6 učnih ur, od katerih sta bili dve posvečeni originalnim tekstom, ki jih govore domačini določene dežele. Vsi tečaji so trajali po 4 mesece, bili pa so začetni, nadaljevalni in konverzacijski. Po dveh tečajih je slušatelj že zadovoljivo obvladal tuji jezik, seveda če je tudi sam ponavljal tvarino doma. Vsa skripta so dobili tečajniki na zavodu, šolnina pa je znašala 26.000 din in jo je bilo mogoče plačati v štirih obrokih. Nekaterim slušateljem so šolnino plačale delovne organizacije.

Na zavodu poučujejo najboljši lingvisti, ki so te metode proučevali na podobnih zavodih v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu. Zavod je imel v spomladanskem semestru tudi svoj oddelek v Velenju, kjer sta bila dva tečaja angleščine in dva tečaja nemščine za začetnike. Ob koncu tega meseca bodo pri zavodu za poučevanje tujih jezikov zaključili 13 tečajev, vtem ko bodo z rednim delom pričeli zopet 10. septembra. Ker vlada za tečaje veljiko zanimanje, zavod pričakuje, da se bodo interesi prijavili že ta mesec, da ne bi bilo v jeseni nepotrebnega navala — spričo pomanjkanja prostorov namreč ne bo mogoče sprejeti vseh kandidatov.

ETNOGRAFSKA RAZSTAVA

V SLOVENSKEH KONJICAH

Etnografska razstava »Južno Pohorje«, ki jo je priredilo konjiško turistično društvo ob sodelovanju Etnografskega muzeja iz Ljubljane, v okviru prvega turističnega tedna, je med številnimi obiskovalci vzbudila veliko zanimanje. Bil je že skrajni čas, da se očuvajo običaji, navade in predmeti ter izročila tega svojstvenega predela slovenske zemlje. Dandanes so vse bolj redke značilne pohorske kajže — sodobna civilizacija naglo vdira in spreminja obraz razvetrenih kmetij na rebrah in globačah južnega Pohorja.

S POLIC STUDIJSKE KNJIŽNICE

Feuerbach L.: Covek i bog I-II. Sarajevo 1962. S. 24705.
Schaff A.: Idealistične teorije o resnici. Ljubljana 1963. S. 24701.
Jung C. G.: Psihološki tipovi. Beograd 1963. S. 18495/5.
Metodika vojnoučnega istraživanja. Beograd 1963. S. 13335/47.
Priručni poslovni leksikon. Zagreb 1962. C. 13.
Arsić D.: SEV. Ekonomska integracija socijalističkih zemalja Beograd 1963. S. 22992/50.

Iztrgati šolstvo začaranemu krogu

vojem občin, vendar bo potrebno zagotoviti trdnje viře dohodkov, temeljito ugotoviti vse možnosti notranjih delitvenih premikov, urediti odnose z gospodarskimi organizacijami in navsezadnje tudi z višjimi družbeno političnimi skupnostmi, da bodo sodelovale bolj neposredno in konkretno pri uravnavanju situacij, ker smo končno za razvoj mladine globoko in neposredno odgovorni od družine do širše družbene skupnosti. Morda bi z nekakimi posebnimi izravnalnimi skladi vsaj delno lahko urejali razmere na določenih področjih. Vsekakor pa je potrebno pospešiti vlaganje v šolstvo, a tudi proučiti mrežo šolstva ter vlagati tja, kjer je to dejansko načrtno. Danes skoraj nihče ne ve, če je trenutna mreža poklicnih šol ustrezna in upravičena, če so te na pravih krajih. Poklicna šola naj bo vzajemna s proizvodnjo, kjer je najboljše urejena.

Drugo ozko grlo, ki ga moramo sprostiti, pa je vprašanje prosvetnih kadrov. Neurejene razmere, nesorazmerna politika v razgrevanju in včasih nerazumevanje, so povzročali mlačnost in občutek zapostavljenosti. Že samo to, da so enako kvalificirani delavci v poklicnih šolah prejeli približno za 10 % več sredstev kot v ostalih srednjih šolah, ni najboljše. Seveda, tam je bila možna stalna primerjava z gospodarstvom in večje možnosti za dodatne viře. Na drugi strani so bili prosvetni delavci v Velenju, Celju, Krškem dobi bolj stimulirani, kakor v Sentjurju in v Mozirju. To se je prav zadnje čase že izboljšalo.

Kadrovska struktura v celjskem okraju kaže, da številčno primanjkuje 161 prosvetnih delavcev, medtem ko glede na sistemizacijo delovnih mest in izobrazbo ugotavljajo, da bi bilo še okoli 215 oseb s srednjo izobrazbo v šolstvu preveč, a kar 376 v višjo in visoko šolstvo. To pomeni, da Združenju centrov

za višje in visoko šolstvo, ki je pričelo v Celju uspešno delovati, ne bo zmanjkalo dela. Potrebe po kvalifikacijah zelo rastejo. Temeljito bo potrebno urediti tudi štipendiranje.

Problemov je cela vrsta. O tem so razpravljali v aktivu kadrovnikov pri okrajnem komiteju pred dnevi in nedvomno bodo še drugod. Šolska reforma ne sme ostati v začaranem krogu, kjer zaradi večnega refrena o pomanjkanju sredstev ne bi mogli hitreje k cilju. Obvezno je treba zmanjšati osipanje otrok v popolni osnovni šoli, kjer jih še vedno okoli 40 % zaostaja pred osmim razredom. Množičnost šolanja je izdatno porasla, pogoji pa ne, zato še lahko govorimo o dvojnih programih, zahtevnejših in manj zahtevnih, kar ne more ostati. Naš cilj mora biti enozimčni pouk, urejena dodatna pomoč, ustrezni kadri, sicer kljub izrednemu trudu šolska reforma ne more povsem uspeti. V celjskem okraju še 13 % šoloobveznih otrok ni zajetih v popolno osnovno šolanje. Z boljšimi, stalnejšimi in manj kolebljivimi viri dohodkov za šolstvo pri današnji stopnji gospodarskega razvoja lahko že veliko dosežemo in to moramo, ker je vsebinsko dobro izobraževalno vzgojno delo družbeno nujno. K reševanju te občutljive problematike pa je potrebno pritegniti vse činitelje, široke delovne množice preko samoupravnih organov, ustrezne gospodarske inštrumente in ostale.

L. R.

Strela povzročila 4 požare

V ponedeljek popoldne je udarila strela v gospodarsko poslopje Marije Uplaznik v vasi Prelesko pri Pirešici. V njem je bilo več ton sena in razno kmetijsko orodje. Požar, ki ga je zanetila strela, je gospodarsko poslopje popolnoma uničil, razen tega pa se je ogenj razširil še na šupo, kjer je bilo več kot 20m³ lesa in razno orodje. Na obeh poslopih je več kot 7 milijonov dinarjev škode.

Požar se je od tu razširil še na sosednje gospodarsko poslopje last

Mihaela L. Tudi to je popolnoma pogorelo in cenijo da je pri tem nastala škoda približno 6 milijonov dinarjev.

Isti dan je udarila strela še v gospodarsko poslopje last Jožeta Brezovnika v Lokovici pri Šoštanju. Pogorelo je ostreže in škode je za približno 200 tisoč dinarjev.

Strela je zažgala streho tudi na stanovanjski hiši last Ivana Videmana v Liscah pri Sevnici. Na srečo so domačini ogenj pogasili in je škode le za 300 tisoč dinarjev.

POŽAR V KOSTANJEVSKI OPEKARNI

V nedeljo popoldne je izbruhnil požar v opekarni KZ Kostanjevica, kjer je ta dan neki posestnik žgal več tisoč opek. Zaradi nestrokovnega kurjenja peči, se je od prevelike vročine vžgala streha, ki je popolnoma pogorela in znaša škoda okrog 400 tisoč dinarjev.

JANEZ DEŽELAK OSEMDESETLETNIK

Letos 10. junija je Deželakov oče iz Zaloga pri Sempetru v Savinjski dolini praznoval 80. obletnico rojstva. Že v rani mladosti se je spoznal s trdim delom v graščinskih gozdovih v Jurkloštru, kjer se je pri svojem očetu izučil tesarske obrti. Temu poklicu je ostal zvest vse življenje in je bil dober mojster. Stevilni mostovi čez Graščino od Jurkloštra do Rimskih Toplic in leseni most čez Savinjo v Šmarjeti so njegovo delo.

Vojna je tudi od Deželakovega očeta terjala krvni davek. Njegov sin Matevž je še čisto mlad odšel v partizane in v težki borbi padel nekje v bližini Crnomlja.

Deželakovemu očetu prirčno čestitajo za velik jubilej vsi sorodniki, prijatelji in sosaščani. Zelijmo mu še veliko zdravih in srečnih let!

CENE NIHAJO

Kako močno vplivata na cene ponudba in povpraševanje, dokazuje na celjski tržnici grah za luščene. V preteklem tednu, ko se je za stojnicami skorajda trlo prodajalcev tega zelenega pridelka, je bil grah po 40 do 80 dinarjev kilogram, v sredo pa — ko ga je prodajal samo eden, je cena poskočila na 130 dinarjev. Nič kaj vesela ugotovitev, kajne?

Novi krompir je končno prevladal nad starim. Prodajajo ga namreč po 100 dinarjev kilogram, kar je že taka cena, da si ga lahko marsikdo privoščiti. Belo glavato zelje so v preteklem tednu prodajali po 80 dinarjev, ohrovt pa po 180 do 200 dinarjev. S solato je precej težav. Zaradi suše namreč ne gre v glave — tako kot bi morala. Toda kljub temu jo prodajajo po 100 do 200 dinarjev. Na tržnici so v preteklem tednu spet zabeležili nekaj novih artiklov. Najprej moramo omeniti papriko, če že ne zavoljo pomembnosti, pa vsaj zaradi cene — 700 dinarjev kilogram! Dobili smo tudi že prve breskve, ki pa seveda niso poceni. Na tri sto petdeset dinarjev jih centijo, pa še precej zelene so. No, paradižnik se je pocenil, tako, da ga lahko kupimo za 420 ali 450 dinarjev, kumare pa so še vedno po 270 do 280 dinarjev kilogram. Tudi borovnice, jagode in češnje je bilo v teh dneh kar precej, le češnje so ponekod že »žive«.

Ko sem tržnega nadzornika tovariša Murka tokrat povpraševala, kako je kaj zadovoljen s stanjem na tržnici, se je pritožil zavoljo banan. »Veste«, mi je dejal, »ljudje se nikakor ne morejo navaditi, da sodijo olupki banan v koš za smeti in ne na tla. Včeraj se je na enem izmed olupkov spet popeljala in padla neka starejša ženska. Padec bi se kaj lahko končal s kakšnim zlomljenim udom!« Torej — olupki v koš in ne na tla!

Kaj je bilo v celjskem muzeju?

Mnogi bralci so gotovo že zvedeli, da so prišle na dan razne nepravilnosti malverzacije in tatvine v celjskem mestnem muzeju. Gre za materialne nerednosti, za prisvajanje in zasebno odprodajo posameznih muzejskih vrednosti; od slik, plastik, starinskih posod in podobnega. Sum za ta nered, tatvine in odtujevanje pada na ravnatelja muzeja Antona STUPICO, ki je svoj vodilni položaj moral zapustiti. Ker pa preiskava še ni končana in ker o tem želimo bralce informirati kar se da točno in podrobno, smo sklenili počakati na izsledke te preiskave.

S tem, tako vsaj upamo, smo odgovorili (izjemno) tudi na domiselnico anonimnega naročnika, ki nam je zameril, da o zadevi nismo pisali.

Uredništvo

Prometna kronika

NETOVARISTVO NA CESTI

V ponedeljek zvečer se je težje telesno poškodovalec Franc Stropnik iz Lokovice. Stropnik se je peljal na mopedu skupaj s Antonom Pečekom. Zaradi vinjenosti sta med vožnjo v bližini Šoštanja padla. Pri tem se je poškodovalec Stropnik, Pečnik pa je po nesreči pobegnil in pustil poškodovanega tovariša na cesti.

OTROK SKOČIL NA CESTO

Pretekli torek se je pripetila v Velenju težja prometna nesreča, pri kateri se je težko telesno poškodovalec 6-letni Peter Bukovec. Otrok je stekel preko ceste, ne da bi se pričel, če je prosta. Ravno tedaj pa je pripeljal mimo z motornim kolesom Ciril Skaza, ki nesreče ni mogel preprečiti in je zbil otroka po cesti. Otrok, ki je dobil težke poškodbe po glavi, so prepeljali v celjsko bolnišnico.

ZADEL V KOLESARJA

V soboto zvečer se je na Koroški cesti v Šoštanju pripetila težka prometna nesreča. Motorist Vinko Stropnik je z motornim kolesom zadell pri srečevanju kolesarja Jožeta Videmška, ki je peljal na kolesu 4-letnega sina. Pri trčenju je vrglo vsi tri po cesti. Utnpeli so težke telesne poškodbe in bili prepeljani v celjsko bolnišnico.

izkušanj, ki jih je vredno ohraniti in razvijati.

Ker pa smo že pri ugotavljanju uspeha, ki gotovo ni majhen, ne smemo mimo nekaterih pomankljivosti. Petsto absolventov politične šole ni majhna stvar in ugodne posledice so vidne povsod. Vendar korist, ki bi se lahko v praksi manifestirala in bi bila enakovredna uspehu šole, je žal manjša. Manjša je predvsem zaradi naslednjih vzrokov:

● Kadrovanje v to šolo še vedno šepa. Tudi letos je pri začetnem testu, v prvih dneh pouka in med poukom odpadlo okoli 50 slušateljev, ki niso mogli slediti, ki niso imeli interesa in ki so bili poslani v šolo na silo.

● Šola razpolaga s prešibkim materialnim fondom učnih pripomočkov, s prešibkim zborom predavateljev, ki bi bili dobri teoretiški in praktični. Šola nima ustreznih prostorov, ki bi omogočali tudi uspešnejše grupno delo itd.

● Naposled je tu še vprašanje kadrovanja po opravljeni šoli. Kolektivni, politične organizacije in drugi organi pozabljajo absolvente, njih ne vključujejo in jim tako kratijo možnosti nadaljnjega razvoja v praktičnem delu.

● Manjka pa tudi zavesti med slušatelji, da je v šoli osvojeno znanje zgolj osnova, da je odskočna deska za osvajanje nadaljnjih znanj in spoznanj, da je treba individualno študirati, obnavljati in dopoljevati znanje, zlasti še z vedno novimi in praktičnimi izsledki naše družbeno-politične prakse.

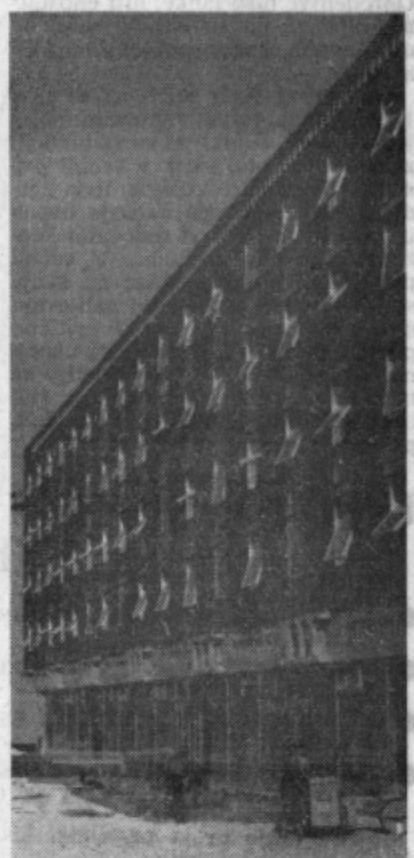
PRED PRAZNIKOM RUDARJEV

Nov dom mladih rudarjev

V Velenju se z leta v leto steka vse več mladine iz raznih krajev domovine. Stevilni se po končani ali nedokončani osnovni šoli odločijo za rudarski poklic in s tem za nov dom, novo okolje, nove pogoje. Letos je število mladih šolarjev-rudarjev že preseglo število 600 in zato so hiteli, da jim čimprej dogradijo nove, dodatne prostore. Pred časom je oživel poleg že nekaj let starega internata, nov dom. Te dni pa z vsemi silami hitijo, da bi uredili še zunanjo okolico, kajti rudarski prostnik je pred durmi. Pa ne le to. Prostorov za družbeno življenje je v Velenju premalo, zato so mladim

šolarjem uredili tudi klubske prostore, ki v ničemer ne zaostajajo za znanim delavskim klubom.

»Živeti v takih prijetnih pogojih in uživati vso to skrb, je mamljivo.«

SMRT OTROKA POD KOLESNI VOZA

Na stranski cesti v Storah se je v četrtek smrtno ponesrečil 5-letni Andrej Ravnikar iz Stor. Otrok se je igral s skirojem in zapeljal pod vprežni voz, naložen s peskom. Voznik Ivan Busar je sicer vozilo takoj zavrl, vendar je prednje kolo vseeno zavozilo preko otroka, ki je padel pod kolo. Otroka so takoj prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je kljub takojšnji pomoči podlegel poškodbam.

VLAK POVOZIL KOLESARJA

V soboto je nepredvidnost spet terjala svoj davek. Kolesar Franjo Pušič (54 let) je čakal na nezavarovanem prelazu v Selah pri Brežicah, da bi odpeljal mimo potniški vlak, ki je vozil iz smeri Brežic. Ni pa vedel, da se ta na tem mestu srečuje s potniškim vlakom, ki vozi iz smeri Dobove. Zato se je takoj, ko je vlak iz Brežic odpeljal mimo, vsedel na kolo in se odpeljal preko prelaza. Ravno tedaj pa je pripeljal vlak iz nasprotna smeri, ki je Pušiča podrl. Zaradi težkih poškodb po glavi in telesu je bil na mestu mrtve.

OSUMLJENA, DA STA UMORILA SVOJEGA OTROKA

V noči od srede na četrtek je zakonca Stefanu in Magdaleni Korežija iz Kostivnice umrl 7 mesečni otrok. Zdravnik, ki je otroka pregledal, je zahteval sodno obdukcijo, ker je sumil, da otrok ni umrl naravne smrti. In res je sodni izvedenec pri obdukciji ugotovil, da je otrok umrl zaradi davljenja. Zaradi suma, da sta umorila svojega otroka so zakonca priprli.

Oba zakonca sta bila vdana alkohololu in pogosto pijana. V takem stanju sta se tudi večkrat prepirala ter pretepala. Dejanja do sedaj še nista priznala. Kasneje, ko bo dejanje razjasnjeno, bomo o tem še poročali.

-jz

GIBANJE PREBIVALSTVA

VELENJE

V preteklem tednu ni bilo rojstev.

POROCILI SO SE:

Valentin Stopar, delavec iz Skornega in Antonija Hriberšek, krojaška pomočnica iz Raven. Vinko Veissenbach, kovač iz Preleske in Marija Plešnik, bolniška strežnica iz Pesjega. Jože Hrstnik, železničar iz Slatine in Magdalena Tajnšek, kmetovalka iz Rečice ob Paki. Anton Potočnik, mizarški pomočnik iz Podgore in Matilda Dobnik, gospodinja iz Velikega vrha. Slavko Glasečnik, mizar iz Skornega in Marija Naraks, delavka iz Raven. Martin Rogelšek, gozdni delavec iz Zavadnje in Romana Volar, kuharica iz Sentvida. Franc Kregar, steklar iz Velike Rodne in Marija Lipičnik, bolniška strežnica iz Topolšice.

UMRLI SO:

Franc Jelen, kmet iz Lokovice (65). Franc Mikec, upokojenec iz Šoštanja (58). Jožeta Radoslovnik, prevzičkarica iz Skornega (79). Marija Opecek, prevzičkarica iz Podgorja (88). Jurko, vojaški invalid iz Paškega Kozjaka (68). Marija Rahten, družinska upokojenka iz Plešivca (75).

SENTJUR PRI CELJU

V preteklem tednu so se rodili 2 deklici in 2 dečka. Porok ni bilo.

UMRLI SO:

Jožef Gaber, kmetovalec iz Jazbin (72). Adolf Kriznik, otrok iz Rifnika (10).

LASKO

V preteklem tednu je bila rojena 1 deklica.

POROCILI SO SE:

Franc Kolar, železničar iz Prožinske vasi in Marija Golouh, navijačka iz Debrega.

UMRLI SO:

Martin Maček, rudar iz Rečice (45). Tomaž Starec, upokojenec iz Laškega (72). Ivan Matoh, upokojenec iz Vrha nad Laskim (72). Marija Deželak, roj. Reifl, gospodinja iz Harij (76). Urška Plevnik, roj. Lindić, upokojenka iz Strma (66).

CELJE

V preteklem tednu se je rodilo 27 deklic in 20 dečkov.

POROCILI SO SE:

Jernej Centrih, pismonoša in Mihaela Povh, delavka, oba iz Pečovnika. Miloš Alič, tehnični kapetan iz Zagreba in Marija Straus, gospodinja iz Celja. Alojz Leskovšek, študent sociologije in Silva Uzar, tkalka, oba iz Celja. Francišek Hribar, železniški uslužbenec iz Pavle vasi in Marija Čokan, gospodinja iz Laz. Bogomir Pohar, ključavničar iz Obrežja in Danica Stjepović, uslužbenka iz Boštanj.

UMRLI SO:

Ana Jelovšek, delavka iz Sentjanža nad Storami (18). Marija Skedelj, upokojenka iz Celja (74). Drago Pečecnik, vzdrževan iz Prekopa (10). Anton Petelinšek, kmetovalec iz Lince (85). Marta Ivačić, otrok iz Lastniča (4 mes.). Branko Grešak, vzdrževan iz Breznice (1 dan). Janko Kranjc, učitelj iz Celja (37). Vera Kumelj, vzdrževana iz Loga pri Hrastniku (3 mesec). Andrej Ravnikar, vzdrževan iz Stor (5).

BREŽICE

V preteklem tednu sta se rodili 2 deklici in 2 dečka.

POROCILI SO SE:

Stanko Kordić, invalidski upokojenec iz Cateza ob Savi in Pavlovič Vida, višja medicinska sestra iz Cateza ob Savi. Stanislav Matjašič, gradbeni laborant iz Brežic in Terlikar Adalberta, delavka iz Brežic. Peter Gundelj, aviomehanik in Olga Ferenčak, poljedelka, oba iz Cateza ob Savi. Miladin Knežević, študent in Jelenko Gabrijela, uslužbenka, oba iz Brežic.

UMRLI SO:

Franciška Kenda, soc. podpiranka iz Zaprešiča (72). Ivanka Pšeničnik, soc. podpiranka iz Bojnega (56). Terezija Gramc, prevzičkarica iz Vel. Maicenc (84).

OB ZAKLJUČKU PETEGA LETNIKA POLITICNE SOLE V CELJU:

S SOLIDNIM ZNANJEM V USPEŠNO PRAKSO

Občinska politična šola v Celju, katere peti letnik je pred tednom uspešno zaključilo 109 slušateljev petih oddelkov, je ena najboljših uspešnih oblik političnega izobraževanja kadrov v celjski občini. Delavska univerza je v sodelovanju s političnimi organizacijami v občini uspela v zadnjih petih letih oborožiti z dokaj obsežnim teoretičnim in praktičnim znanjem preko 500 absolventov, od tega nekaj nad 300 članov zveze komunistov, ali nad 10 odstotkov vseh članov ZK v občini.

Politična šola je iz leta v leto izpopolnjevala tudi svoj vsebinski program, kakor tudi metode pouka. Kot lani, tako je tudi letos šola uporabila sistem razdelitve po specializiranih oddelkih. Program je bil razdeljen v tri, oziroma štiri osnovna področja. Uvodoma so slušatelji obdelali nekaj splošnih pojmov o psihologiji in metodah dela, učenja in raziskovalnega dela. Sledil je ciklus predavanja s področja politične ekonomije, delavskega gibanja, sociologije in marksizma. Tretji del, ki je bil specializiran za vsak oddelček posebej, je vseboval sodobno problematiko iz gospodarstva, družbeno-politične ureditve, mednarodnega delavskega gibanja danes in v prihodnosti s tem vrsto pro-

blemov in vprašanj iz političnega, gospodarskega in kulturnega življenja v občini. Že lani preizkušeno sistem timskega dela se je tudi letos izredno dobro obnesel. Razdeljeni v skupine, takojenovane time, so slušatelji analizirali okoli trideset poglobitvenih problemov s področja gospodarstva, družbenih služb, samoupravljanja, dela političnih organizacij itd. To izredno konkretno delo, pri katerem so slušatelji uporabili svoje pridobljeno znanje, se spoznali z metodami odkrivanja vzrokov raznih pojavov, njih analizo in nakazali rešitve problemov, ima tudi praktično korist, ki presega ožje naloge šole. Mnoge timske naloge, bodo lahko služile kot izdaten pripomoček pri konkretnem reševanju problemov na najrazličnejših področjih našega političnega življenja.

Tak sistem posrečenega povezovanja te teorije s prakso bo občinska politična šola brez dvoma ohranila še v prihodnje. Spremembe naj bi se odvijale le v smeri utrjevanja in poglobljanja takega sistema, v piljenje vsebine in izpopolnjevanje metod do podrobnosti.

Vsi, ki so pripravljeni k takemu uspehu, od vodstva šole, prek predavateljev, šolskega odbora in Delavske univerze, so si nabrali obilo

OBJAVE IN OGLASI...

DELOVNI KOLEKTIVI — ORGANIZACIJE!

KOMPAS CELJE Vam nudi za Vaše izlete po Jugoslaviji izredno ugodno ceno prevoza z modernim turistično opremljenim 43 sedežnim avtobusom tipa »Deutz« — po ceni prevoženega kilometra 220 din. Naprošamo za predčasne rezervacije!

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. TRST-BENETKE — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije. Cena 9.500 din.
2. AZURNA OBALA — 6-dnevni avtobusni izlet v septembru; ogled Milana, Torina in Genove; prijava do 12. julija.
3. TOKIO — 12-dnevni izlet s posebnim letalom na olimpijske igre v oktobru; prijava do 1. avgusta.
4. NEW YORK — 11-dnevni izlet s posebnim letalom na svetovno razstavo; odhod iz Ljubljane 20. julija in 24. avgusta.
5. PO SOVIJETSKI ZVEZI — 14-dnevno potovanje z vlakom; prijava do 5. julija.
6. DOLOMITI — GENOVA — FIRENCE; — 5-dnevno avtobusno potovanje v septembru. Prijava do 1. avgusta.
7. INDUSTRIJSKI VELESEJEM V BERLIN. 6-dnevno avtobusno potovanje v drugi polovici septembra. Prijava do 1. avgusta.
8. 3 DNI PO DOLOMITIH! Avtobusni izlet v juliju. Prijava do 20. junija.
9. SLOVENSKA KOROSKA — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in Koroske borce.
10. PO PREKMURJU — tridnevni avtobusni izlet.
11. SLOVENSKE GORICE TRAKOŠČAN — dvodnevni izlet z avtobusom.
12. PLITVIČKA JEZERA — CRIKVENICA — RIJEKA — dvodnevni avtobusni izlet.
13. PO ISTRI — dvodnevni avtobusni izlet.
14. PO DOLENJSKI IN BELOKRAJINI dvodnevni izleti z avtobusom.
15. PO GORENJSKI PREKO VRŠICA NA PRIMORSKO — dvo in večdnevni avtobusni izleti.
16. V KUMROVEC — enodnevni avtobusni izlet.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali. KOMPAS CELJE posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabave potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominske filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča KOMPAS CELJE
Tomšičev trg 1 — tel. 23-50

SLUŽBE

Sprejem takoj gospodinjstvo pomočnico k tričlanski družini. Plača 10.000 din. Inz. Milan Zupančič, Celje, Drapsinova 17.
Sprejem gospodinjstvo pomočnico k štiričlanski družini. Plačam dobro. Naslov v upravi lista.

Vabimo vas na naše izlete:

1. ZURICH—LONDON—PARIS—MUNCHEN 9-dnevno potovanje z vlakom;
2. CARIGRAD—SOFIJA 8-dnevno potovanje z vlakom;
3. FIRENZE—RIM—NEAPELJ—CAPRI—BENETKE—TRST 9-dnevno potovanje z vlakom;
4. PARIS—NICA—MONTE CARLO—MILANO 9-dnevno potovanje z vlakom;
5. KIJEV—LENINGRAD—MOSKVA — potovanje preko BUDIMPESTE z vlakom (spalni in jedilni vagon) — avion;
6. ATENE—SOLUN—PELOPONEZ—DELFI 14-dnevno potovanje;
7. BUDIMPESTA 2-dnevno potovanje z avtobusom;
8. DUNAJ — svetovna cvetlična razstava 3 in 4-dnevna potovanja z avtobusom;
9. GRČIJA — 10-dnevna ekskurzija za maršante vseh spol;
10. TRST in BENETKE stalni 1 in večdnevni izleti z avtobusi;
11. KOROSKA 1 in večdnevni izleti z avtobusi;
12. PO GORENJSKI—PRIMORSKI 2-dnevni izleti z avtobusom za kolektive;
13. PLITVICE — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive;
14. PO ISTRI — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive;
15. PO DOLENJSKI — dvodnevni izlet z avtobusom za kolektive.

IZLETNIK VAM NUDI:

- organizacijo izletov in prevozov strokovnih ekskurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo;
- posredujemo vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času;
- vršimo menjavo valut;
- vršimo rezervacije v spalnih vagonih in na JAT avionih, rezervacijah za letni odih;
- v prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, turistične karte Slovenije ter avtobusne in železniške vozne rede.
- Poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu, številka 3 pri Avtobusni postaji. Telefon 28-41, poštni predal 162.
- Se priporočamo za cenjena naročila.

IZLETNIK CELJE

KUPIM

Rabljeno moško kolo kupim. Goršek, Hotovlje 102.
Vseljivo hišo, ali manjše posestvo v bližini centra, kupim. Prevžetek ni ovira. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Lepa prilika«.
Dobro ohranjen osebni avto »Taunus« M 17, Opel Reckord, kupim. V poštev pridejo tudi druge novejšie znamke. Ponudbe z navedbo cene in opisa vozila pošljite na upravo lista pod šifro »Gotovina«.

PRODAM

Stanovanje: sobo in kuhinjo, rapid opeko za strop, veliko uto, prodam. Ostalo po dogovoru. Teharska cesta 50-1.
Kravo mlekarico (sveže mleko), prodam. Naslov v upravi lista.
Zaradi selitve prodam ugodno rabljeno čenjevo spalnico. Vprašati na naslov: Celje, Lisce 15.
Kuhinjsko kredenco in dobro ohranjen globok italijanski otroški voziček, prodam ugodno. Naslov v upravi lista.
Klavirsko harmoniko — 80 basno »Hohner«, prodam. Nasov v upravi lista.
Enodružinsko hišo z vrtom v Celju, prodam, na Mariborski 222. Cena 3.000.000 din.
Kmečki mlin z enofaznim motorjem, gradbeni les in psa bernardinca, prodam. Naslov v upravi lista.
Tako vseljivo novo, popolnoma dograjeno hišico in 16 ar vrta prodam. Cena 1.900.000 din. Plačljivo takoj v gotovini. Ogled v popoldanskih urah v Sp. Ložnici pri Zalcu 53.
Novo švedsko kuhinjo, prodam. Cena 65.000 din. V račun vzamem dobro ohranjeno žensko kolo. Kostomaj, Laško 15.

TURIZEM

ODPRTA KOPALISKA
Celjska turistična zveza sporoča, da so že odprta kopališča v Rimskih Toplicah, v Celju in v Rogški Slatini.

CENE DOPUSTOV V ZG. SAV. DOLINI
Tudi letos veljajo za dopust v Mozirju, Gornjem gradu, Ljubnem, v Lučah in Solčavi izredno ugodne cene. Ležišča v zasebnih sobah stanejo od 300 do 350 dinarjev, cene penzionov pa so od 1.200 din navzgor. Podrobne informacije so na voljo pri turističnih društvih omenjenih krajev.

20. IN 21. JUNIJA V SLOVENSKE KONJICE
kjer bo pri ribnikih družabna prireditev imenovana pojedina postrv. Do 21. junija je v Konjicah odprta tudi etnografska razstava.

KINO

KINO »SVOBODA« SEMPETER
20. in 21. junija 1964 — »SERIFOV SIN« — ameriški barvni film
24. junija 1964 — »RANDEVU« — italijansko francoski film
25. junija 1964 — »DOVOLJENJE ZA IZHOD« — ruski film

KINO SEVNICA
Od 20. do 21. junija 1964 — »NAJLJUBSI UCENEK« — ameriški film

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
Petek, 19. junija 1964 ob 20. uri: Alexandre Rivemale: REZERVIST. Gostovanje v Grižah.
Sobota, 20. junija 1964 ob 19.30: Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. Sobotni abonma in izven.
Nedelja, 21. junija 1964 ob 15.30: Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Vstopnic je še dovolj na razpolago.
Torek, 23. junija 1964 ob 19.30: Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. Torkov abonma in izven.
Sobota, 20. junija 1964 ob 19.30: Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. Abonma za delovne organizacije in izven. Vstopnic vseh vrst je še dovolj na razpolago.
Nedelja, 28. junija 1964 ob 15. uri: Sean O'Casey: SENCA PRAVEGA MOZA. Gostovanje v Vidmu ob Ščavnici.
Nedelja, 28. junija 1964 ob 20. uri: Sean O'Casey: SENCA PRAVEGA MOZA. Gostovanje v Gornji Radgoni.

STANOVANJA

Dvosobno stanovanje v Celju zamenjam za enako. Naslov v upravi lista.
Sprejemam sestanovaleca. Naslov v upravi lista.
Iščem stanovanje, po možnosti s hrano, za dva dijaka. Ponudbe: Ropotar, Mozirje, Občinska skupščina.
Iščem sobo in kuhinjo, lahko tudi večje stanovanje, v okolici Celja ali Zalca. Najemnino plačam za dve leti naprej. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »Dogovor«.
Opremljeno sobo oddam dvema solidnima osebam proti vplačilu najemnine za eno leto naprej. Naslov v upravi lista.

RAZNO

Iščem večjo vsoto posojila. Usluga — stanovanje. Naslov v upravi lista.
Realitetna agencija Maribor, poslovalnica Ptuj, sprejme v prodajo večje število motornih koles. Zazeleno je, da jih prodajalci vskladišajo v poslovalnici v Ptuj, vsak petek in soboto od 6. do 14. ure.
Iščem inštruktorja za matematiko. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Srednja šola«.
Pridni in zdravi upokojenki nudim brezplačno stanovanje in hrano za 1—2 meseca v lepem kraju blizu postaje (lep sadni vrt), za pomoč pri gospodinjstvu, starejši ženi s hčerko. Naslov v upravi lista.
2,40 g zlata za zobe prodam. Naslov v upravi lista.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 20. do 27. junija 1964 —
Bojan Koželj, veterinar,
Celje, Kocenova 2-II
(pri Hotel Evropa)
Telefon 25-67

OGLAŠUJTE

V CELJSKI TEDNIK

Razpisna komisija »Pekarne« Laško, razpisuje po 78. členu temeljnega zakona o organih upravljanja v delovnih organizacijah delno mesto

UPRAVNIKA

Pogoj: visoko kvalificirani delavec v pekarski stroki z najmanj 6-letno prakso.
Ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev vložite do 1. 7. 1964 pri razpisni komisiji »Pekarne« Laško.

DS podjetja »ELEKTROINSTALACIJE«, CELJE, Zidanškova ulica 7 razpisuje prosto delovno mesto

Kvalificiranega elektromehnika

Pogoji: a) odslužen vojaški rok,
b) več previjanja vseh vrst elektromotorjev.
Osebni dohodki po pravilniku o delitvi OD.
Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.

OBVESTILO

SKUPŠČINA OBČINE CELJE, uprava za dohodke obvešča vse davčne zavezanke od samostojnih poklicev in premoženja, da so po 83. členu uredbe o dohodnini (Uradni list FLRJ, št. 22/61) razgrnjeni na vpogled predlogi davčnih osnov (promet in čisti dohodek) za zavezanke, ki bodo obdajeni po preteku leta (za 1963. leto).

Predlogi davčnih osnov bodo na vpogled pri upravi za dohodke Skupščine občine Celje, Gregorčičeva ulica št. 6/II, nadstropje levo od 19. 6. do 28. 6. 1964. leta.

SKUPŠČINA OBČINE CELJE
Uprava za dohodke

DRUGO VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

KOMUNALNA BANKA CELJE s podružnico CELJSKO MESTNO HRANILNICO in ekspoziturami objavlja drugo veliko nagradno žrebanje

V poštev pridejo vsi vlagatelji, ki bodo v času od 1. aprila do 30. junija 1964 vložili na hranilno knjižico najmanj 50.000 din in to vlogo vezali na odpovedni rok od 12 mesecev dalje in vlagatelji, ki bodo vložili najmanj 100.000 dinarjev in ta znesek vezali za dobo 3 do 12 mesecev.

Take vloge sprejema Komunalna banka Celje, Celjska mestna hranilnica in ekspoziture v Zalcu, Mozirju, Laškem, Slov. Konjicah, Šmarju pri Jelšah, Sentjurju, Brežicah, Videm-Krškem in Sevnici.

Nagrade:

- 1 MOPED
- 1 TELEVIZOR
- 1 ŠIVALNI STROJ
- 1 HLADILNIK
- 1 SESALEC

Žrebanje bo dne 10. julija 1964, izid žrebanja pa bo objavljen v časopisih Večer in Celjski tednik.

Razen žrebanja imajo vlagatelji še to ugodnost, da se njihove vloge obrestujejo po višji obrestni meri od 5,5 do 7 %.

VLAGAJTE SVOJE PRIHRANKE, KORISTILI BOSTE SEBI IN SKUPNOSTI!

KOMUNALNA BANKA CELJE

Sedaj je še čas...

da si pravočasno izberete kopalne obleke po svojem okusu

VELEBLAGOVNICA

Ljudski magazin
CELJE

INDUSTRIJA VOLNENIH IZDELKOV »VOLNA« LAŠKO

proda
naslednja osnovna sredstva:

- 11 ELEKTROMOTORJEV različnih jakosti od 1,1 kW do 10 kW, različnih izvedb, vsi v izpravnem stanju
- SKOBELNA MIZA, manjša
- 2 ANALITSKI TEHTNIČI, obe v dobrem stanju
- Ojačevalec zvoka, manjše izdelave
- GRAMOFON
- RADIO APARAT znamke »Lorenc«, potreben popravila
- RADIO-AVTO znamke »Piano« v dobrem stanju
- KLAVIR, v dobrem stanju
- HARMONIKA, klavirska v neizpravnem stanju
- BOBEN, v neizpravnem stanju
- TEHTNICA 500 kg, izpravna
- TEHTNICA 100 kg, dobra
- LESENA ROCNA STATEV
- 2 STEDILNIKA, EMAJLIRANA, rabljena
- BENCINSKI MOTOR »TAM« — Pionir, potreben generalnega popravila
- 80.000 kom. GRANITNIH KOCK v velikosti 80 × 80 × 80 mm.
- MIZA, dolga, potrebna popravila

Navedena osnovna sredstva si interesi lahko ogledajo vsak dan od 6. do 14. ure v podjetju »Volna« Laško.

Prednost pri nakupu imajo organizacije družbenega sektorja. Vsa osnovna sredstva, ki bodo 30. junija 1964 ne bodo prodana organizacijam družbenega sektorja, se bodo po tem datumu prodala zasebnikom.

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

Krelj v akciji ... (foto Slavko Kokot)

Dve prvi in drugo mesto ZA MLADINCE KLADIVARJA

Škoda, da je mlajše mladince Kladivarja spremljala smola, sicer bi lahko v naslovu napisali — tri prva mesta za mlade tekmovalce celjskega Kladivarja. Tako pa so mladi atleti AD Kladivarja osvojili v finalu ekipnega prvenstva Slovenije dve prvi in eno drugo mesto. Naslov najboljših ekip v Sloveniji so si priborili starejši mladinci in mladinke, dočim so mlajši mladinci zaostali za mariborskim Branikom za 207 točk.

Med starejšimi mladinci velja na prvem mestu omeniti Piliha, ki je pri skoku ob palici dosegel z rezultatom 406 cm nov državni mladinski rekord. Med ostalimi, ki so na tem mitingu osvojili prvo mesto, so bili: Dorn v metu kladiva s 51.51 metra, Henigman pri skoku v daljino s 637 cm, Gaššek pri metu diska s 44.92 metra ter tekači v štafeti 4 krat 100 metrov s časom 45.9 sekunde.

Pri mladinkah je prvo mesto osvojila le Kelčeva pri skoku v višino z odličnimi 150 cm.

ATLETI V LJUBLJANI

Jutri, v soboto ter v nedeljo, 21. tega meseca bo v Ljubljani finale ekipnega prvenstva Slovenije v atletiki za člane in članice. Članom in članicam celjskega Kladivarja lahko že vnaprej čestitamo za prvi mesti, saj bi se morale zgoditi neverjetne reči, da bi bili ekipi ob najvišja naslova.

ODBOJKA

V tekmovalju vzhodne skupine druge republiške lige je mariborska ekipa ELKE premagala celjski Partizan s 3:0.

Ženska ekipa celjskega Partizana je nastopila v Brestanici ter odigrala zadnji prvenstveni tekmi proti Ljubljani in Mariboru. Obe tekmi so izgubile Celjanke z rezultatom 3:0.

KOŠARKA

V tekmovalju vzhodne skupine druge slovenske lige so bili doseženi naslednji rezultati: Rudar (Trbovlje) — Slov. Konjice 82:51, Zalec — Celje 72:48.

Od celjskih ekip so žalčani trenutno na četrtem, Konjičani na šestem, Celjani pa na sedmem mestu.

KOMENTAR

ZATIŠJE PRED KONCEM

Se dva zavrtljaja in tudi v slovenski nogometni ligi bodo znani vsi računi. Zaradi tega zdavnaj oddanega prvega mesta Kladivarja, je finiš izgubil na mikavnosti. Dejstvo je namreč samo eno — v samem vrhu ne more priti več do sprememb.

V trinajstem kolu spomladanskega dela tekmovalja je od treh celjskih ligaških enajstoric nastopila samo ekipa Celja, ki je v Ljubljani izgubila tekmo proti istoimenskemu moštvu 3:2. Olimp je brez borbe in zatorej z rezultatom 3:0 prepusil točki ljubljanski Svobodi. Kladivar je bil tokrat prost.

Na lestvici vodi slej ko prej Kladivar, ki ima 35 točk, osmo je Celje z 20, zadnji pa Olimp s sedmimi pikami.

V predzadnjem kolu bomo v Celju gledali tekmo domačih tekmecev Kladivarja in Olimpa. V jesenskem srečanju je zmagal Kladivar z 2:0. Celjski železničarji pa bodo odpotovali v Novo Gorico, kjer bodo imeli težko delo; to tudi zavoljo tega, ker so se domačini pripravili, da se oddolžijo za lanske katastrofalni poraz 8:0.

USPEH ČESTITKA

Se nikoli se ni okoli igrišča celjskega Partizana zbralo toliko ljudi, kot minulo nedeljo. Pravijo, da je bilo več kot tisoč parov oči, ki so spremljale odločilno tekmo med rokometnima ekipama brežiškega Partizana ter železničarskega moštva Celja. Zdaj je šlo ne samo za prvo mesto v vzhodni skupini druge republiške lige, marveč tudi za stolček v prvi slovenski rokometni ligi.

Povod za takšen obisk je bil tu; bilo pa je tudi dosti hrupa, ki so ga povzročali bobni, zvonci in trobila... pa tudi zahripana grla, ki so zdaj navijala za eno, potem zopet za drugo stran. Zaradi pomembnosti in psihoze, ki je prevzela igralce, tekma ni bila lepa. Sicer pa, zdaj ni šlo za lepoto, temveč edino za gole. Pri tem pa so bili Celjani uspešnejši od svojih brežiških tekmecev. Z rezultatom in zmago 8:5 so si Celjani zagotovili prvo mesto v drugi in prostor v prvi slovenski rokometni ligi.

To je vsekakor lep športni uspeh. Zato tudi naša čestitka z željo, da bi se v družbi najboljših slovenskih rokometnih moštev dobro znašli, pa ne na repu, temveč na bolj solidnih tleh!

ŠEST GABRSKIH EKIP

PIONIRJEV NA REPUBLISKEM PRVENSTVU

Vest je sicer zakasnela, toda navzlic temu je prav, če zapišemo, da je imel gabrski Partizan na nedavnem republiškem prvenstvu v gimnastiki najštevilnejšo ekipo — vsega skupaj šest vrst, kar kaže, da so v tej celjski partizanski organizaciji posvetili največjo pozornost vzgoji najmlajših.

V skupini starejših pionirjev je gabrska ekipa zasedla sedmo, vrsta Partizana Celje-mesto deveto, pionirji iz Braslovca pa štirinajsto mesto. Med posamezniki je bil Gabračan Gregl 21., tekmovalca mestnega društva Zupanc in Mesarič pa 25. oziroma 26.

Med mlajšimi pionirji je prva vrsta gabrskega Partizana osvojila četrto, druga pa petnajsto mesto. Pri posameznikih je bil Marinček četrti, Longor šestnajsti, Sprajc pa dvajseti.

KAMNIK — CELJE 2 : 1

V prvem srečanju slovenske teniške lige je druga ekipa Kamnika odpravila moštvo HDK Celje z 2:1. Celjana (Klemenc in Godnik) sta edino točko osvojila v igri dvojic.

V nadaljevanju tekmovalja se bodo Celjani srečali z ekipo ljubljanskega Akademika, ki je premagala Kamnik II s 3:0.

FINALE S CELJANI IN BREZ NJIH

Od petka pa do nedelje sta bila v Celju in Zagrebu polfinalna turnirja za državno prvenstvo v hokeju na travi. Celjski turnir bi lahko imenovali tudi državno prvenstvo v malem, saj sta na njem nastopili poleg ostalih renomirani ekipi BASKA iz Beograda (prvak Srbije) ter zagrebskega Jedinstva, ki že dolga leta brani naslov državnega prvaka. Celjani se v tej konkurenci niso plasirali med najboljši ekipi, ki sta si pridobili pravico do sodelovanja v finalu državnega prvenstva. Navzlic temu je ekipa HDK Celja zapustila ugoden vtis; saj je npr. proti najboljši ekipi v državi izgubila z najtesnejšim rezultatom 1:0.

Tekme, v katerih so nastopili Celjani, so se končale takole: BASK — HDK Celje 3:0, Jedinstvo — HDK Celje 1:0 ter Marathon (Zagreb) — HDK Celje 3:1.

Na celjskem polfinalu je zmagalo Jedinstvo s šestimi točkami, 2. BASK 4, 3. Marathon 2 in 4. HDK Celje brez točk.

Glede na izid drugega polfinalnega turnirja v Zagrebu, bodo na ključnem turnirju za naslov državnega prvaka sodelovala tri zagrebska moštva: Jedinstvo, Concordia in Mladost ter prvak Srbije, BASK.

Vtem ko bo moški finale državnega prvenstva brez celjske ekipe, pa bodo v finalu mladinskega državnega prvenstva nastopili tudi mladi

Bolj kot fantje so se izkazale pionirke, saj so Gabrčanke zasedle v višjem razredu prvo mesto, kot posameznice pa so se uveljavile takole: 4. Lazički, 5. Jakše in 8. Srot.

V nižjem razredu za pionirke je prva vrsta iz Gaberij osvojila tretje, druga pa štirinajsto mesto. Med posameznicami je bila Centrihova šesta, V. Srot osma, Gračnerjeva ter Solnjičeva pa sta zasedli 24. do 26. mesto.

PIKULA — 16.33 m V KROGLI

Tudi mednarodni atletski miting v Mariboru se je končal s popolno afirmacijo celjskih atletov. Med udeleženci se je najbolj izkazal Pikula, ki je z metom krogle 16.33 metra dosegel nov republiški rekord. Medtem, ko je Vivot preskočil »le« 195 cm, je Ajdič premagal 100-metrsko prago v odličnem času 10.8 sekund. Tudi Vrvanek je dosegel dober rezultat v metu diska — 48.75 metra.

Pri ženskah sta znova prednjačili Stamejčičeva in Lubejeva. Tako je Lubejeva pretekla 100 metrov v času 12.0 in dosegla osebni rekord. In če sodimo po rezultatih, sta Stamejčičeva ter Lubejeva znova naskakovali državni rekord pri skoku v daljino. Prva je tokrat dosegla 594, druga pa 592 cm. Odlično.

ROKOMETAŠI GRIŽ GREDO NAPREJ

Te dni se je končalo letošnje okrajno rokometno prvenstvo, na katerem je sodelovalo devet moštev. Zaradi finančnih težav, zadnja kola niso bila popolna, saj so mnoga moštva predajala tekme brez borbe. Kljub temu je tekmovalje v celoti uspelo; na koncu so si najboljša mesta priborili rokometarji Partizana iz Griž, ki so s tem postali tudi člani druge republiške oziroma štajerske cone. Tudi drugoplasirana ekipa iz Štor ima vse pogoje, da se uvrsti v štajersko consko rokometno ligo. Pot do tega bo vodila preko kvalifikacij ali pa celo kar avtomatično, odvisno od odločitve drugoplasiranega moštva mariborskega okrajnega tekmovalja.

Končni vrstni red ekip v okrajni ligi: 1. Griže 28, 2. Kovinar Štor 26, 3. Šoštanj 17, 4. Celje B 16, 5. Partizan Celje B 16, 6. Zalec 13, 7. Velenje B 13, 8. Laško 9 ter 9. Zidani most 6 točk.

ZABELEŽENO

Gospodarska zbornica Celje: Oddelek za blagovni promet, turizem, obrt in komunalo pri gospodarski zbornici v Celju je včeraj sklical posvet predstavnikov pekarskih podjetij. Problem oskrbe s kruhom je vse bolj pereč, posebej še v času turistične sezone. Tako želi gospodarska zbornica s tem posvetom ugotoviti, v koliko so naše pekarnice pripravljene na sezono.

UBILA JO JE STRELA

V ponedeljek popoldne je udarila strela v stanovanjsko hišo Jažeta Hribernik v Spodnji Rečici pri Mozirju. Udarila je v dimnik, šinila po njem v svinjsko kuhinjo in skozi vrata v zemljo. Pri vratih pa je ravno takrat stala Marija Klemše, ki je tam vednila. Strela jo je tako poškodovala, da je bila na mestu mrtva.

RADIO CELJE

V tednu od 22. do vključno 28. junija bo imel celjski radio (na srednjem valu 202 metra) naslednji program:

Vsak delavnik je celjska kronika ob 17.00, obvestila ob 17.10, plošče po željah ob 17.35, zabavna glasba in reklame pa ob 17.45. Ostale oddaje se bodo zvrstile takole:

— ponedeljek, 22. junija: 17.15 — poje Marjana Deržaj, 17.25 — športni pregled; torek, 23. junija: 17.15 — mladinska oddaja, ki jo je pripravila mladina iz Vinkovcev; sredo, 24. junija: 17.15 — dvajset minut orkestralne glasbe;

— četrtek, 25. junija: 17.15 — klavirske skladbe, 17.25 — radijska univerza;

— petek, 26. junija: 17.15 — naši zbori pojo; sobota, 27. junija: 17.15 — za prijeten konec tedna;

— nedelja, 28. junija: 12.00 — pogovor s poslušalci, 12.10 — obvestila, 12.15 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 — zabavni orkestri in reklame, 12.45 — Danica Freece: Srečanje na Borlu (spomini internirancev).

Osnovna šola v Grižah bo te dni dobila vodovod. In ne le, da bodo šolarji s tem pridobili boljše higienske pogoje — vodovod jim je v veliko priznanje, kajti glavno zemeljskih del pri kopanju jarka za

vodovod so opravili šolarji skupno s prostovoljnimi delavci. S prostovoljnimi delom so tako šoli prihranili del sredstev, obenem pa ob delovni vzgoji pridobili čut do skupnih akcij.

Uspeh mladinskega nogometa

Vzporedno s tekmovaljem v obeh skupinah okrajne nogometne lige so se v prijateljskih tekmah srečevali tudi mladinske enajstorce. To ni bil prvenstveni boj, temveč veliko bolj propagandno tekmovalje; tekme, ki naj vzbudijo pri mladini zanimanje za nogomet.

Tekmovalje je začelo šest moštev, spomladi letos pa se je tej skupini pridružila še ekipa mladih nogometašev iz Smartna. Srečanja mladih nogometašev iz najrazličnejših krajev celjskega okraja so zmeraj vzbujala veliko pozornost. To so bile zanimive tekme na dokaj lepi tehnični ravni. Zato ni naključje, da so mnogi mladinci postali tudi stalni igralci članskih ekip.

Ob zaključku tekmovalja je bila sestavljena lestvica, ki pa ne daje prave slike, saj so nekatera moštva

SEDEM NOVIH REPUBLIŠKIH SODNIKOV

Na pobudo podzveze nogometnih sodnikov v Celju je pred dnevi sedem kandidatov opravilo izpit za republiškega nogometnega sodnika, in sicer: Cerjavič, Bukovec, Romih, Fink, Pertinač, Pavlič in Zorko. Zdal čaka bodoče republiške nogometne sodnike samo še praktična preizkušnja.

Po vsem tem bomo imeli v celjskem okraju osem republiških nogometnih sodnikov, poleg Hajsingerja še teh sedem.

SLOVO OD TOVARISA

Janka Kranjca

V soboto 13. junija so prebivalci Aljažvega hriba, Teharji in Štor pospremili na zadnjo pot zaslužnega kulturnega in družbeno političnega delavca učitelja Janka Kranjca.

Zahrbtna bolezen je pretrgala nit bogatega življenja mlademu pedagogu, ki mu je bilo samo 37 let, sredi poizvednega dela na šoli v Teharjih, kjer je zadnja leta služboval in delal v družbeno političnih organizacijah krajevnih skupnosti Aljažev hrib. Zelo nas je razžalostila vest, da Janka ne bo več med nas. Vedeli smo, da je bil zadnje tri tedne v bolnišnici. Spremljali smo poročila, ki so nam dajala upanje, da se bo stanje popravilo in pričakovali smo njegov povratek v našo sredino. Zato nas je v četrtek v zgodnjih jutranjih urah še toliko bolj prizadela žalostna vest na katero nismo računali.

Zelo mlad v času okupacije je bil zaradi socialne in nacionalne pripadnosti izključen iz šole. Po osvoboditvi se je odločil za poklic prosvetnega delavca in vse svoje fizične in umske moči dal za vzgojo najmlajšega rodu. Udeležil se je delovnih akcij pri izgradnji slovenske Goriške. Napredna družbeno politična zavest ga je pripeljala v članstvo SKOJ in 1949 v članstvo Zveze komunistov. Poleg rednega dela na teharski šoli je našel vedno čas za delo v komisiji stanovanjske vprašanja prosvetnih delavcev, za delo v Zvezi sindikatov in ne nazadnje tudi v organizaciji SZDL.

Tovariš Janko je bil gostoljuben, duhovit in z razvitim poslušom za glas množice, zato ni čudno, da so ga volivci izbrali za predsednika krajevnih organizacij SZDL Aljažev hrib.

Njegova smrt pomeni za vse občane terena veliko izgubo, kajti odšel je tovariš, ki je bil na terenu prav zaradi svoje skromnosti in skrbi za ljudi priljubljen. ZK je izgubila svojega iskrenega in delovnega člana, šola sposobnega pedagoga, a družina skrbnega očeta in moža.

VELENJE OKRAJNI PRVAK

S povratno tekmo med velenjskimi in konjskimi nogometaši, v nedeljo v Velenju, se je končala letošnja okrajna nogometna liga. Zmagi 4:1 v Konjicah so velenjski nogometaši dodali še eno, saj so v povratni tekmi na igrišču ob Velenjskem jezeru, odpravili Konjičane z visokim izidom 9:0 (3:0).

S tem so Velenjčani osvojili naslov prvaka okrajne nogometne lige ter pravico do sodelovanja v kvalifikacijah za vstop v slovensko nogometno ligo. Velenjčani bodo v tej preizkušnji nastopili že v nedeljo, 21. tega meseca.

4

ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA —

Iši-san je v letaku zahteval isto kot je govoril med delavci. Kamedširo je prišel ginjen domov in pripovedoval:

— Ko so mi prebrali besede, ki jih je napisal Iši-san, sem bil vesel vsakega posojenega dolarja... Vse kaže, da bomo vse kar smo zahtevali tudi dobili. —

Toda Joriko ni bila tako navdušena. Rekla je, da bo boljše, če se pripravita na hude čase, ki jih sluti... Istega dne se je začela stavka plantažnih delavcev.

Havajska gospoda je reagirala. Toda kako? Wild Whip Hoxworth, predsednik združenja havajskih plantažnih posestnikov je govoril iz srca, ko je rohnol:

— Prismojeni ruski bolševizem. Ta stavka japonskih prišlekov je naperjena proti ameriškanski svobodi! —

Tudi »Meile«, honolulski časopis se je razsrdil nad predrznostjo in imenoval stavko za »organiziran poizkus, da bi havajski otoki postali del japonskega imperija«.

Po šestih mesecih je stavka propadla. Tudi japonski konzul je stavkajoče ostro posvaril in obsojal. Beda in skrbi so revne plantažne delavce prisilile k pokoršini. Spet so na Havajih pridelovali trs in sladkor po najnižjih mezdah kar jih je poznala bogata Amerika.

Kamedširo, ki so ga med stavko pregnali iz borne kajže, tudi po šestih mesecih ni več dobil dela na plantažah. Bil je na črnem seznamu, kajti znal je ravnati z dinamitom in je podpiral agitatorje kakršni so bili tisti predrzni in nesramni Iši-san.

Naposled je Kamedširo staknil v Honolulu majhno hišo v kateri je mrgolelo podgan. Najel jo je za deset let in tu so prišli na svet še trije Sakawagovi sinovi. Kamedširo je prevzel kakršno koli delo in tudi Joriko je pomagala, prala je po hišah perilo. Ker ni našel drugega, je Kamedširova glavna zaposlitev bila in ostala tista najnižja med najnižjimi: po polnoči je praznil straniščne jame vse do zore. Otroci v okolici, katerih starši so imeli vsaj malo boljše in lepše delo, so dražili Kamedširove sinove in hčer s tem, da so očeta imenovali za »kralja sekretarjev«.

Navzlic vsemu, predvsem pa brezupni bedi sta »sekretar« in njegova pogumna žena bila trdno odločena, da bosta vsem petim otrokom nudila popolno izobrazbo; dvanaest let osnovne šole, štiri leta univerze v Honolulu in tri leta kje na visoki šoli v združenih državah. Stroški za to bi znašali najmanj tridesettisoč dolarjev.

Toda ko sta se že odločila, sta to tudi hotela, čeprav sta dostikrat pustila žlice in paličice za riž kar suhe ob skledi.

Vsako jutro je pet Kamedširovih paglavcev drobilo pot v šolo. Zanje je bila šola velika pustolovščina in vsi so se odlično izkazali. Zlasti Raiko, najstarejša, ki je želela postati učiteljica, je bila za vzor. Prvih šest let je bila v svojem razredu najboljša v angleščini, zgodovini in risanju. Štirje fantje pa so bili precej razborita bratovščina začeni pri Goru in Tadau, ki sta bila bistra in krepka ter obetala prejati očeta vsaj za peden če ne več. Tudi Minoru in Sigeo nista zaostajala. Bila sta sicer manjša, bolj nasadena. Vsi štirje pa so znali bolje kot beli fantje zadeti steklenico nataknjeno na plot, vreči kamen najdlje in teči, kot bi jih vrage podili.

Vsak dan po končani šoli so vsi štirje Kamedširovi fantje zbežljali v šintoistični templj, kjer so jim kmalu otrpnile mišice od sedenja na petah med triurnim poukom. V tej japonski šoli jim je zlovoljen menih vtepal znanje bolj

KAMEDŠIRO IN SINOVI

s palico kot s knjigo. Vedno znova je pridigal:

— V Nipponu ni takih porednih paglavcev kot ste tukaj. Tam imajo vsaj spoštovanje. Sedite vsaj spodobno in mirno, Sakagawa Goro! —

Ostre besede je domala vselej spremljala debela bambusova palica, ki se upognjenim hrbtom ni prav nič prilegla.

Pravo vzgojo je živahna petorica dobivala v domači hiši. V kolibi, komaj dovolj veliki za enega človeka, je bilo vse čisto in na svojem mestu. Nič ni smelo ležati na tleh, vsako zrnce riža je moral vsak sproti pobrisati. Obleke so bile urejene in obešene. Kdor se ni vsaj enkrat na dan pošteno okopal, je veljal za brezupnega barbaro, nič boljšega od Kitajca. Vse te vrline jim je s svojevrstno milino vcepljala Joriko.

Oče pa je na svoj podmladek vplival drugače. Sledi njegove vzgoje niso bile tako očitne, bile so pač drugačne narave. Kamedširo je živel življenje najstrožje konvencionalnosti. Njegov svet je bil z ostro mejo razdeljen na dobro in zlo. Dobro je bilo; ljubiti domovino, če je treba tudi junaško umreti, predpostavljene in starše spoštovati, si pridobiti znanje in izobrazbo. Slabo pa je bilo: krasti, igrati na srečo, ugovarjati in z raztrganimi hlačami hoditi domov. Bil je strog vzgojitelj, čeprav je le redkokdaj udaril.

Res v njihovi majhni kolibi dostikrat ni bilo kaj jesti — ljubezni v njej ni nikoli manjkalo.

Na Havajih otrok niso ločili po šolah. Vsi so hodili v šolo skupaj, tako beli, japonski, kitajski in polinezijski otroci. Kolikor so se že učitelji trudili, jim vendar ni uspelo preprečiti, da bi otroci ne brbljali pidgin-english. To je bilo neka strahotno zmaličena angleščina, ki je prenekateremu onemogočila študij na višjih šolah, zlasti pa v združenih državah. Zaradi tega so belci vztrajali, naj bi na otokih bilo vsaj nekaj šol, kjer bi bila brezhibna angleščina prvi pogoj.

V Honolulu je bila to šola, ki je nosila ime predsednika Jeffersona. Poslopje je bilo najlepše med šolskimi stavbami v mestu, imelo je bogato knjižnico ter seveda najboljše učitelje. Skratka; otroci, ki so obiskovali to šolo, so dobili najboljšo izobrazbo na otoku, poleg še ene šole, ki pa je bila zaprtega tipa in so jo obiskovali le otroci lastnikov plantaž in visokih državnih uradnikov.

Ceprav Jeffersonova šola ni delala razlik med barvo kože, so belci tudi tu bili v večini. Starši skratka niso radi videli, da bi v njej bilo preveč azijscev. Toda vsako leto je nekaj japonskih dijakov prestalo preizkušnjo pred komisijo. Zato je Kamedširo zabičal svojim smrkavcem:

— Ste videli? Drugi niso znali angleščine. Morate se je naučiti. —

Od tistega dne je Kamedširo pošiljal vsako nedeljo svojo malo četico v bližnjo katoliško cerkev da bi s prižnice poslušali res dobro angleščino. Staknil je po vsem Honolulu sleherni predavanje, ki je obetalo dobro govorjeno angleščino in ki je seveda bilo brezplačno. Vselej je bil oče z otroci in pazil, da so res poslušali, čeprav je sam komaj kako besedo razumel. S časom sta Reiko in Goro govorila angleško brez vsake napake.

V šintoističnem templju so se Sakagawci učili čisto japonsčino s pomočjo bambusove palice. Doma so govorili hirošimsko narečje ali pa tisti strašni »pidgin«. V katoliški cerkvi in v predavalnicah so poslušali dobro angleščino, pa si z njo niso mogli pomagati, kajti v osnovni šoli so jih sošolci zmerjali z »domišljavimi opicami« če ne bi govorili običajni »pidgin-english«. S presenetljivo otroško prilagodljivostjo so se Sakagawci gibal v teh različnih jezikovnih kraljevstvih, jih združevali ter razdruževali hkrati.

Ko je bila Reiko-član stara dvanajst let, je dolgonogo in črnooko dekle stopalo korak za očtom v Jeffersonovo šolo. Poleg spričevala, ki je imelo same odlične, je morala položiti ustmeno preizkušnjo. Res ni bilo v spričevalu prav nič slabega, kar zadeva ocene, toda bilo je nekaj drugega... Poklic očeta: čistilec stranišč.

Izpitna komisija je strmela nad dekletovo angleščino, toda ena izmed učiteljic je rešila čast šole z nasmehom na ustincah:

— Ti deklica, govoriš preveč dobro, zato se nam zdi, da si se naučila na pamet... —

Nihče ni protestiral.

Drago Kumer:

KANGLICA MLEKA

Vas je zajela novica: V DOBRINJI VELJA LITER MLEKA STO DIN!

»Mar smo mi po prežganki priplavalji?« se je razhudil kmet Ožbe, ki zna svojo robo najbolje prodati, saj kroži o njem govorica:

Ožbe vrže v zrak gnilo hrushko, nastavi slamniki in vanj pade zlato jabolko!

In prav ta Ožbe dela po Blatni vasi največ zdrahe. Med tednom teka od kmeta do kmeta, v nedeljo gre dvakrat v cerkev in tam nadleguje sosede z novico, ki jo je prinesel iz Dobrinje vasi.

»Gospodarji, gospodinjje, računajmo mleko po sto din!«

»Za božjo voljo!« so zgrimali oni, ki jim je tudi delavec vrasel v srce. »Mleko je vendar osnovna hrana!«

Ožbe je krilil z dolgimi rokami.

»Jaz imam osnovnega davka sto jurjev, občina pa mi ga primaže še tristo! Kaj pa je to? In ko je treba plačati, se nihče od občinskih ne potrkna na srce: Ožbe, daj samo dvesto jurjev, dovolj bo zate. Figo, še več ti ga našijejo!«

Nekateri so se le ogreli za Ožbetov predlog in z njim vred dvignili glas.

»Ljudje, pamet v roke, saj nismo Judje!« se je zoperstavil kmet Dobrotnik, ki velja še danes za čistega, srčnega kmeta.

Ožbe pa je gnal svojo. O tem, da bi prodajal liter mleka še naprej po šestdeset, se slišati ni maral. Vse svoje pristaše in v soboto zvečer navajal na Dobrotnikovo dvorišče.

»Dobrotnik, ti si zgaga, ti nisi kmet!« je začel Ožbe, drugi pa so potegnili za njim. Dobrotnik pa je dvignil žuljavo roko.

»Ožbe, na domačem dvorišču stojim, tu jaz govorim! Tisto, kar si ti prinesel iz Dobrinje vasi, je laž. Tudi tam prodajajo mleko po šestdeset din. Samo trije so ga nastavili po osemdeset. In ti bi ga rad dvignil na sto. Sram te naj bo!«

»Jasno,« pravi Ožbe. »Liter vina stane štiristo din. Dobrotnik, vzemi možgane v roke in preračunaj. Pri mleku imamo naravnost zgubo. No, kar računaj!«

Zdaj se je pojavil na Dobrotnikovem dvorišču Plenkovi Matiček. V roki je držal kanglico mleka. Ožbe je pograbil kanglo in hotel mleko zliti po dvorišču. Kakor strela z jasnega je udarilo iz desetoro grl.

»Stoj, to je sramota!«

Ožbe se je ozrl po dvorišču. Začutil je, da je ostal sam. Tudi tisti, ki so prišli z njim, so dvignili roko. Zbegano je gledal po Dobrotnikovem dvorišču.

»Ljudje, kaj ste res čisto ob pamet?«

»Vrni mleko otroku!«

»Kaj?!« so zažarele Ožbetove oči. »Nikoli!«

Zlil je mleko sredi dvorišča in ves nesrečen odšel. Mali Matiček pa je zajokal.

»Stric, zdaj pa nimam mleka...«

Dobrotnik je prijel Matička, pobral kanglico in šla sta v kuhinjo. Tam je Dobrotnik na ves glas dejal.

»Žena, natoči mu mleka, polno kanglico. Naj vedo, da Dobrotnik ne živi od judeževih grošev.«

Dobrotnica je natočila zvrhano kanglico mleka, odrezala velik kos rženjaka in dala fantičku.

»Na, pa mammo lepo pozdravi.«

Ožbe pa je šel naravnost v oštarijo in se ga na jezo pošeno nalil. Na Dobrotnikovo dvorišče pa še pogledal ni. Mleko je zvišal na osemdeset. K sreči ima le dve stranki in še ti se bosta verjetno kmalu spametovali.

LUCCY IN MIRTO PRI ZAJTRKU - PRIPELJE L'IMUZINA-VNIEI BRAT NIK PEARSON...

PRIPOVEDUJTE NAM O SVOJEM ČASU, KOMAJ SE PRIVAJAM V NEVERJETNO RESNICO.

MOJBRAT NICK...IN MISTER MIRTO

DOVOLITA, DA VAJU HIPNOTIZIRAM....

VSI TRIJE NA VERANDI

BESEDE BODO SPREMLJALE TUDI PREDSTAVE....

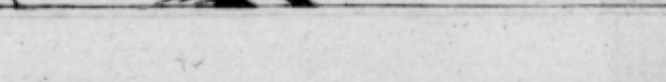

OČE JE VKLJUČIL PRETVORNIK, NIHČE NI POMISLIL, DA V MOJEM ČASU JENA NJIVI ZGRADBA...

ZATO SI TREŠČIL IZ VIŠINE IN IZPAHNIL NOGO..PADE SI IZ NADSTROPA KIGANI....

MIRTO TESNO STISNE LUCCY K SEBI IN GOVORI: ŽIVITA MNOGO LET KASNEJE...PETSTOLET POZNEJE...IZ MOJEGA ČASA STA...

MISSISSIPPI POČASI..LENO TEČE SKOZI ORJAŠKO MESTO...

VELIKO SE JE ŽE PISALO O VLOGI IN NAMENU KMETIJSKIH ZADRUG, KI SO V DANIH POGOJIH ZAŠLE S PRAVEGA TIRA — SE PRAVI TJA, KAMOR PO SVOJI OSNOVNI DEJAVNOSTI NE BI SMELE. PRINAŠAMO TOREJ SE EN PRISPEVEK, KI NAJ OSVETLI ZAČARANI KROG, KATERI JE PO VSEM VIDEZU PODOBEN ZNANENITEMU PREHODU KAMELE SKOZI ŠIVANKINO UHO.

Valoviti svet šmarske občine je najbolj prikladen za živinorejo, sadjarstvo in vinogradništvo. Letošnji investicijski načrt daje prednost sadjarstvu, navzlic nerazčiščenemu problemu živinoreje. Od predvidenih 260 milijonov dinarjev investicij bodo letošnje uresničili le slabo tretjino in še od tega bo vložena glavnina v plantažne nasade.

Kje se končuje in kje začenja ŠMARSKO KMETIJSTVO

Kmetijska zadruga šmarje pri Jelšah pokriva z dvanajstimi ekonomskimi enotami ter tremi samostojnimi obrati področje tinskega, kozjanskega, šmarskega, rogaškega ter spodnjega in zgornjega Obsočja. Trenutno ima okrog 1000 ha površin, od tega 569 obdelovalnih, pri čemer prednjačijo travniki (316 ha) in rodni plantažni nasadi (95 ha). To predstavlja le dobre tri odstotke vseh površin in tako ima šmarska občina v slovenskem merilu najmanj obdelovalne zemlje v družbeni proizvodnji. Letos bodo dokupili okrog 100 ha, do 1970. leta, pa bodo predvidoma povečali ta odstotek na račun sodobnih plantažnih nasadov za okrog 1200 ha (500 ha jabučnih nasadov, 500 ha ribezovih nasadov ter okrog 160 ha za obnovo vinogradov).

Ta perspektivni plan kaže, da je šmarska kmetijska zadruga usmerjena k čim smotrnejšemu izkoriščanju naravnih pogojev za sadjarstvo. V tem najdemo smiselnost investicijskih naložb za izgradnjo modernih obratov tovarne sadnih sokov — SAD-SOK v Mestinju.

— Ze letos bodo vložili okrog 40 milijonov dinarjev za ureditev plantažnih nasadov, in sicer za nizkodebelni plantažni nasad Skrbnik 11,6 milijonov, za ribezove nasade v Kozjem in Knežcu pri Rogaški Slatini 23 milijonov dinarjev ter za investicijsko vzdrževanje nizkodebelnega nasada v Rogatcu 6,5 milijonov dinarjev; poslednji bo v polni rodnosti že prihodnje leto.

Zaradi prevelikih anuitet (posledice kratkoročnih kreditov) in prešibke lastne udeležbe letos ne bodo

nadaljevali s kompleksiranjem nasada Skrbnik, prav tako pa zaradi navedenega odpade pretežni del investicijskih vlaganj za opremo in podobno.

Ze vrsto let opažamo, da v šmarski kmetijski zadrugi zapostavljajo vprašanje živinoreje, čeprav je ta predel izredno prikladen za vzrejo živine. Ta problem je vezan na svojevrstno politiko bančnega kreditiranja, kajti zadnja leta zadruga ni imela na razpolago sredstev za nakup zemljišč, ni pa bilo sredstev za izgradnjo hlevov (pri tem pa se poraja dvom, ali so zadruga ob kampanjskem večanju travniških površin pravilno prikazovale bankam — strokovno izdelanimi elaborati — potrebo po dodatnih kreditih). Solški primer nesmotrnih gradenj hlevov je »akropolsko stebrišče« v Lesičnem, (ki čudovito klubuje vremenu in času), kjer ni niti krme, niti živinske baze, medtem ko na Imenskem polju ne vedo kam z 260 tonami sena. Ze lani so seno prodajali zasebnim kmetom (nedvomno boljše, kakor da bi propadlo), letos pa so v resni zagati, kam vskladišči dobri dve tretjini krme.

Primerjava praznih živinskih stajiš v bližini industrijskih centrov in neizkoriščene krmne baze z močnim živinorejskim zaledjem sama zase ostro osvetljuje nelogičnost kompleksnejšega reševanja živinoreje. To je v času opaznega padanja staleža plemenske živine in pomanjkanje pitane živine za trg vsekakor kamen spotike. Čeprav je težnja po plantažnih nasadih v šmarskem predelu upravičena, posebno, če jo gledamo skozi prizmo industrijskega načina obdelovanja, in s tem najvišjega možnega narodnega dohodka, (ki je lahko večji kot v katerikoli veji industrije), pa je prav tako upravičena bojazen, da bo plantažni akciji nujno sledila na tem področju živinorejska (ki je pogojena zaradi kritičnega stanja), ter bo tako v naslednjih letih bilanca obeh najvažnejših kmetijskih dejavnosti šmarske zadruga: polovčarstvo. Ze laičen vpogled kaže pre nagljenost širokega odkupa na

Spravljanje sena na Imenskem polju

Imenskem polju. Zaenkrat bi ob boljši kooperaciji z zasebnimi kmeti vsekakor smotrnejše izkoristili te velike travniške površine.

Ob lanskoletni izpopolnitvi plana pitanja in izvoza živine ugotovimo 30-odstotno odstopanje realizacije, pri čemer navajajo v kmetijski zadrugi kot vzrok neurejene odkupne cene in izredno poostren kriterij kakovostnih pitancev. Od predvidenih 1000 ton so dosegli 707 ton; od tega v lastnih pitališčih 916 komadov ali 399 ton in v kooperaciji 665 komadov ali preko tristo ton. Cene nekakovostne živine so prebile uradne cene za kakovostno živino — posledica pa je premija kooperantom

stavljene operacijskem odnosu z zasebniki. Sodeč po kadrovske sestavi (28 kmetijskih tehnikov, 2 inženirja agronomije) bi lahko šli v večjo širino živinorejskega proizvodnega sodelovanja. Toda inženirja sta v upravi, odmaknjena od proizvodnje, ostali kvalificirani kader pa je preobremenjen z lastno proizvodnjo. Zato letošnji plan kooperacije za živinorejo navzlic spremembam odkupnih cen ne kaže bistvenih premikov navzgor. Se težje pa je proizvajalcem kmetijske zadruga razumljivo to, da na štiri proizvajalce potrebujejo enega uslužbenca, kar vsekakor bremeni pridelkov in nepotrebno viša

(za kritje razlike). Pri tem so se posluževali »novega« načina tehtanja. Obšli so uradno tehtanje žive teže, stehtali izplen s pogojem najvišjega možnega izplena (55—56 %) kar ima za posledico uradno dovoljeno premijo. V odkupu pa so presegli planska predvidevanja, čeprav pri 3.576 komadih izražamo bojazen, da so le-ti kar na treh mestih vknjiženi kot proizvodno blago. (V tem primeru gre za znano prekupčevanje z živino, kar čestokrat vnaša zmedo in ustvarja neresnično sliko živinorejske proizvodnje. Pitanec s 500 kilogrami roma od zasebnega proizvajalca preko kmetijske zadruga do izvoznega podjetja — v zbirnih poročilih taisti pitanec nastopa trikrat kot lastni proizvod.)

Velike neizkoriščene možnosti za pitanje in večanje staleža plemenske živine so predvsem v slabo za-

upravne stroške. Le-ti imajo še drugačno ozadje. O tem sicer neradi govorijo, zato posredujemo sliko nekaterih mandatnih kazni s strani tržne in sanitarne inspekcije.

Odkup jajc na tujem odkupnem področju (550 tisoč din), neustrezna kakovost ter nespoštovanje JUS norm proizvodov SAD-SOK (visoka mandatna kazen ter zavrnitev večjih količin zdravju škodljivih sokov). Podoben primer je s proizvodi ekonomske enote KZ Šmarje-Mesnica. Nekateri proizvodi vsebujejo celo do 20 % več vlage kot je dovoljeno. Slednje pri občutljivih cenah mesnih izdelkov ne aromatizira zgolj nestrokovnost (kot je razvidno iz zagovora), medtem ko je pri izdelavi sadnih sokov nestrokovnost in do nedavnega odklanjanje sodelovanja s strokovnimi inštituti verjetna. Vsekakor pa izgovor na nestrokovnost ne more in ne sme biti opravičilo slabe kakovosti izdelkov, še manj, če nestrokovnost gre na račun nepojasnjenih upravnih stroškov, ki letno z milijoni neupravičeno bremenijo ekonomske enote in jim njihovo utemeljeno proizvodno aktivno spreminjajo v pasivo.

Res je, da se je večina kmetijskih zadruga znašla v pogojih, ki so jih vodile k »poroki« s trgovino in s tem v zvezi k neštetim izigravanjem zakonskih določil. Na ta način se je osiromašila tako lastna kot kooperacijska proizvodnja. S korekcijo nezdravega številčnega razmerja med proizvajalci in uslužbenci, z večjim vključevanjem strokovnega kadra v lastno proizvodnjo in pogodbeno sodelovanje z zasebniki, s smotrnejšimi investicijskimi vlaganji (z osnovo specifičnih pogojev območja — v tem primeru stojišča za živino na Imenskem polju) ter z racionalnejšim izkoriščanjem strojne parka bo tudi kmetijski zadrugi v Šmarju pri Jelšah uspelo ne le izboljšati standard kmetijskega proizvajalca, temveč doseči tisto vlogo, ki jo mora odigrati pri širjenju in večanju družbene proizvodnje.

Slike in tekst: Janez Sever
Jože Klančnik

Stebrišče v Lesičnem (zgoraj) neizkoriščeni strojni park na Imenskem polju (spodaj)

Tov. Vida Tomšič je s se nekaj tovarišicami ostala v zaporu cel mesec po prihodu zaveznikov. Sele na intervencijo naše delegacije pri zaveznikih jim je uprava kaznišnice odprla vrata v svobodo. Bilo je več takšnih primerov. Krivda za to je pogosto tlačila v brezdušnem birokratskem odnosu taboriščne uprave, ki ni hotela izpustiti zapornikov, dokler »pristojno sodišče« ne odloči. Se večkrat je bila to posledica dejavnosti fašističnih funkcionarjev, ki so upali, da se bo vrnil Mussolini.

Osvobojeni tovariši so si prizadevali, da bi se po najkrajši poti vrnili v domovino. Neposredno po kapitulaciji se jim je veliko število prebilo čez severno Italijo v Slovenijo in Istro. Tisti, ki so bili v srednji in južni Italiji, so bežali proti Jadranskemu morju v upanju, da bodo že kako prišli do naše obale. Priliv proti obali je bil posebno močan v začetku oktobra, ko se je ustavila fronta na Apeninih. Prav v tem času se je med tovariši v Italiji razširila vest, da je v pristanišču Bari priplula partizanska ladja. Tedaj je prišlo do pravega preseljevanja Jugoslovancev proti Bariju. Ko je »Bakar« prispel v Italijo, je bilo v taborišču Carbonar v Bariju nekaj sto Jugoslovancev, dva tedna pozneje jih je bilo že dva tisoč.

Položaj naših tovarišev v tem sprejemnem taborišču je bil zelo slab. Tu so bili tudi četniki iz Like in Dalmacije, ki so pribražali sem po kapitulaciji. Zavezniki oficirji ne samo, da jim niso pobrali orožja, pač pa so jim dopustili, da so v taborišču »skrbeli za red«. Četniki so to izkoristili in izvajali nad bivšimi interniran-

DR. SERGIJE MAKEDO

PRVA PARTIZANSKA MISIJA

22

ci in zaporniki pravi teror. Hkrati so kraljevski oficirji, ki so med tem prišli iz Kalra, pričeli kampanjo za »jugoslovansko ligo«. Prirejali so javne mitinge, grozili in s pomočjo oboroženih četnikov ter na vse mogoče načine terorizirali naše ljudi. Hkrati je bila našim ljudem prepovedana vsakršna družbeno politična aktivnost in propaganda. Pod takšnimi pogoji je bila borba proti oboroženim četnikom v taborišču zelo težka. Toda ob nenehnem večanju števila naših tovarišev iz ostalih krajev Italije se je menjal odnos moči v našo korist. V taborišču so ustanovili partijsko organizacijo, izvolili komite in pričeli s frontalnim bojem proti četnikom.

Taboriščni komite je razvil široko politično aktivnost, glavni poudarek borbe pa je bil v tem trenutku koncentriran na prizadevanje, da bi politično vplivali na tako imenovane nevtarce in omahljivce, da se pod pritiskom četniških groženj ne bi prijavili za »jugoslovansko ligo«.

Podoben je bil položaj tudi v Tarantu, kjer je sprva obstajalo manjše taborišče, ki so ga pozneje priključili barijskemu.

Prihod »Bakra« v Bari je bil izrednega pomena za nadaljnji razvoj razmer v taborišču. Naši taboriščniki so spočetka dobesedno oblegali »Bakar«. To je bilo zanje kot srečanje z domovino po tolikih težkih mesecih, prebitih po zaporih. Se danes se

jih spominjam, kako so, po odredbi zaveznikov, oblasti, ki je prepovedovala vstop v pristanišče, stali po cele ure in skozi pristaniško ograjo gledali tovariše partizane. Taboriščni komite se je takoj povezal z nami in od tistega časa so bile vse naše akcije v taborišču koordinirane.

PLEBISCIT V TABORIŠČU: KATASTROFA ZA ČETNIKE

Se ko sem bil v Brindisiju, sem spoznal Macfarlanda in zalostne razmere v taborišču, posebej pa sem protestiral, ker so okupatorjevim hlapcem četnikom pustili orožje, da so terorizirali poštene Jugoslovane. Macfarlandu je bilo vse to neprijetno, vendar je iskal opravičilo v delikatnosti v odnosu na izdajalsko vladno. Toda kljub temu je pristal, da bi četnike izločili kot stražarje, kar je prineslo določeno olajšanje, vendar četniške provokacije niso prenehale. Zaslugo za to je bilo pripisati taboriščni upravi, ki je četnike ob vsaki priložnosti podpirala, vtem ko našim ljudem ni bila niti najmanj naklonjena. Kraljevi oficirji so v vsem tem času svobodno prihajali v taborišče in prirejali mitinge, medtem ko je bil tovarišem z »Bakra« vstop prepovedan. V času našega bivanja v Alžiru je našim tovarišem samo enkrat uspelo ilegalno priti v taborišče. Ko je nekdo prišel v taborišče odposlanec kraljeve vlade, letalski polkovnik Radović, da bi propagiral »jugoslovansko legijo«, je nekdo od naših tovarišev predlagal, da bi preštel tiste, ki so za legijo in one, ki so za narodnoosvobodilno gibanje.

KAKO JE Z ODKUPOM steklene embalaže

Tovariš urednik!
Ker bi morali vi vedeti, vas prosim, da mi odgovorite:
Pri vsaki hiši se kopičijo zaloge steklenih kozarcev od marmelade in meda ter druga steklenina, za katero ne vemo kam bi jo prodali. Trgovine jih namreč ne sprejemajo nazaj. Po drugi strani pa se stalno govori in piše, da primanjkuje steklene embalaže. Zato prosim, da mi sporočite, kaj naj naredimo s temi kozarci. Ali naj jih najprej razbijemo in potem prodamo »Odpadu« kot steklo, ali pa naj naredimo kaj drugega. Svetujte!

Anton Bonač, Celje

Kot je razvidno iz sledečih izjav je na našem področju veliko pomanjkanje steklenic. Za kozarce nismo mogli zvedeti, ker na našem področju ni tovarne ali podjetja, ki bi jih uporabljalo. Verjetno pa primanjkuje tudi take embalaže. Podjetja so se morala orientirati na zunanje tržisce, da bi si nabavila dovolj embalaže, pri tem pa je vprašanje, kdaj jo bodo lahko dobila. Verjetno šele jeseni, ko bo sezona mimo. Pri tem pa marsikomu leži doma v kletih precej steklenic, ki se mu jih po 10 dinarjev ne splača nositi na »Dinos«. Po kletih leže nešteti milijoni (dvojni), ki bi lahko znatno ublažili krizo na tržišču s stekleno embalažo:

Upravnik celjske poslovalnice »Dinosa« Jože Mirnik nam je povedal tole:

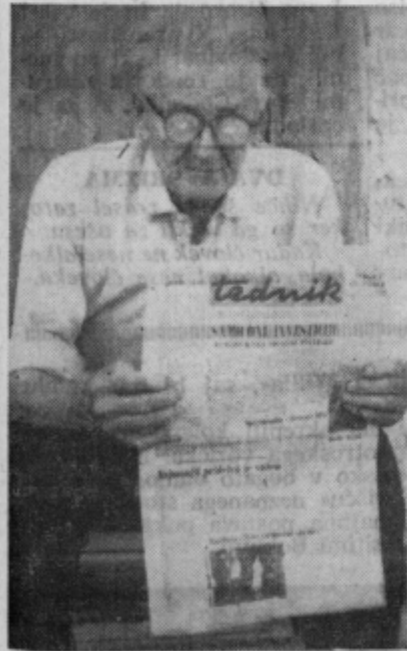
»Mi odkupujemo steklenice po 10

NEUSMILJENI VOZNIK

Tovariš urednik!
Prav neverjetno je, kako neusmiljeni so včasih ljudje. Tako sem bila tudi v nedeljo, 6. junija, priča dogodku, ki me je močno pretresel. Ta dan okrog pol treh popoldne je vozil po cesti iz Mozirja proti Nazarju voznik vprežnega voza. Verjetno se je vračal iz Smartnega ob Paki, kamor je prej peljal les. Ne vem, kaj se mu je konj zameril, da je tako udrihal po njem. Z eno roko je držal vajeti, vlekel konja nazaj, z drugo pa ga je pretepaval kot nor. Ne razumem, zakaj mu tega početja ni preprečil voznik, ki je peljal za njim, saj bi to lahko storil. Morda se ga je bal, ali pa je bilo pretepanje vseč tudi njemu, saj se je ves čas smejal. Ne vem, kako dolgo je neusmiljeni prizor še trajal, saj sta imela voznika pred seboj še dolgo pot. Morda pa so možu le pojenjale moči, preden sta prispela domov.

Marica Kaiser,
Mozirje 188

MOJ NAJBOLJŠI PRIJATELJ

Srečal sem ga po naključju. Celjski tednik je držal v rokah in ga skrbno prebiral. Andrej Dupelnik iz Konjiške vasi pri Slovenskih Konjicah.

Ali radi prebirate naš list?
Pa še kako. Če ga ne bi, potem ne bi bil naročen nanj. Ta mi je, po pravici povedano najboljši prijatelj, ki me vsak teden obišče in mi v hišo prinese obilico novic in razvedrila.

Kaj ste po poklicu?
Upokojenec že od leta 1939. Pokojnino imam sicer bolj skromno, komaj 13 tisoč dobim na mesec, pa moram biti kar zadovoljen.

F. Jurač

dinarjev komad. Kozarcev za marmelado in podobne embalaže pa ne odkupujemo, ker ni do sedaj nihče povprašal po tovrstni embalaži. Odkupujemo jih kot steklo in sicer po 12 dinarjev za kilogram, če so celi ali pa razbiti.

Prodajni referent v nalivalnici Rogaska Slatina Bruna Resnik pa nam je dejala:

»V letošnjem letu bi potrebovali okrog 3 milijone steklenic. Dobili pa smo jih dosedaj le 300 tisoč. Potrebujemo jih še 2,7 milijona.«

Prodajni referent v Pivovarni Laško Ciril Knez nam je povedal:

»V letošnjem letu bi potrebovali še 700 tisoč steklenic za pivo. Cena ene steklenice pa je od 62 do 64 dinarjev za komad.«

ŠE O DIMNIKARJIH

Tovariš urednik!

V eni prejšnjih števk »Celjskega tednika« sem brala članek o pomanjkljivih obiskih dimnikarjev. Tudi z nami, tu na Gmajni, se isto godi. Že od lanskega novembra nas ni obiskal noben dimnikar, čeprav jih pričakujemo vsak dan. Tako moramo dimnike čistiti sami, vendar, razumljivo, tega dela ne moremo tako strokovno opraviti kot za to opravilo izučeni ljudje.

Nekako bi že razumeli, če bi bila naša vas nekje visoko v hribih. Toda do nje je vendarle mogoče priti z vsakim prevoznim sredstvom. Dimnikarja smo sicer že nekajkrat srečali, vendar se pri nas doma ni ustavil. Tako sklepam, da sicer morda očisti nekaj dimnikov ob cesti, za druge se pa ne zmeni, čeprav šteje vas 42 hiš. To pa prav gotovo ni v redu!

Stefi Sterk, Gmajna 24,
p. Raka pri Krškem

Zaračunano neopravljeno delo

Imam motorno kolo in pred kratkim sem potreboval zanj nekaj rezervnih delov. Napotil sem se v trgovino, da bi jih tam kupil. V trgovini pa so mi povedali, da jih lahko dobim v servisu Avto Celje v Vrtniški ulici. Napotil sem se v servis. Dejali so mi, naj pripeljem motor k njim, pa ga bodo popravili in zamenjali, kar je treba. Vzel sem si dopust, da sem lahko odšel na servis popoldne. Ob prihodu v delavnico pa mi je eden vodilnih delavcev dejal, da nimajo časa, da bi popravili motor, temveč si ga lahko popravim sam — oni pa mi bodo dali potreben material. Zavihal sem rokave in začel delati. Delal sem polnih šest ur. Na pomoč mi je za kratek čas prišel tudi omenjeni delavec. Pri motorju se ni mudil niti eno uro. Zato sem se tem bolj začudil, ko sem pregledal račun in ugotovil, da so mi poleg materiala

zaračunali še 4275 dinarjev za opravljeno delo.

Milan Bračun,
Slov. Konjice, Obrtniška 4

VLJUDNOST PA TAKA!

Tovariš urednik!

Prijeten izlet je meni in prijatelju precej zagretil dogodek, ki se nama je pripetil v Celju na bencinski črpalki ob Ljubljanski cesti.

Uslužbenec naju je vprašal, kaj želiva in znanec je odgovoril, da pet procentno mešanico. Tedaj pa se je tovariš pri črpalki hudo razjezil, češ, da bi to morala povedati že prej, preden je vključil črpalko. S tem se »kvari črpalka in le kdo jo bo kar naprej popravljale. Dalo bi se za deva pač lepo, prijazno urediti, saj končno nisva storila nič hudega. Goriva pa na tej črpalki prav gotovo ne bova več kupovala.

Milan Kakner,
Gornja vas 26, Grobelno

6
.... ob dvajseti obletnici organov varnostne službe... stop... NAČRTI "KOMANDANTA" JURJA - PREKRŽANI ... stop ...po resničnih dogodkih... stop ...v letu 1946... stop priredil in zapisal J.K.

Brkač je razprl oči ko je videl kako so Milanove besede vzgale. Starega je kar upognilo. Starejši sin je udaril po mizi rekoč:

— Gospod že ve, šolan je, sam je bil pri partizanih. Jaz ne bom šel nikamor, če me pokličejo. Dosti mi je bilo Rusije in vojne na tujem. Oba mlajša brata sta mu pritrdjevala. Milan pa je pomežiknil Brkaču, nato pa dejal:

— Kdor bo zdaj kaj storil, mu bodo zavezniški hvaležni in kralj Peter tudi. Tudi doma za pečko ne boste mogli biti... Imate res skrito orožje?

Gospodar in starejši brat sta vprašujoče pogledala najmlajšega, ki je buljil v tla. Potem je starejši priznal:

— Hja, če že veste... Res smo pobrali nekaj pušk in bomb, ko so ustaši skozi vas...

ČE BI IMELI PRIMERNEJŠO DVORANO

Predzadnjo nedeljo so prebivalci vasi vrh nad Laškimi doživeli prijetno presenečenje. Domače prosvetno društvo je namreč uprizorilo veseloigro »Tri sestre«. Po predstavi, ki je zelo dobro uspela, je pevski zbor pod vodstvom Fabijana Krivonog zapel nekaj domačih narodnih pesmi.

Uprizoritev veseloigre je od igralcev terjala nedvomno veliko požrtvovalnost, saj so po celodnevem delu doma na kmetijah ob večerih hiteli še v šolo, kjer so z upraviteljem šole tovarišem Dragom Cepušem študirali veseloigro. Vsi ti njihovi napor so bili poplačani, ko se je pri predstavi zbralo zelo veliko hvaležnih gledalcev.

Prebivalci Vrha nad Laškimi si želijo še več takih prireditev. To bi bilo tudi mogoče, če bi imeli vsaj malo boljšo kulturno dvorano. Se-

danji prostor je namreč neprimeren, poleg tega pa še odločno prejemajhen za vse prireditve željne občivalce. Prebivalci Vrha se zdaj vprašujejo, kje je material, ki ga je za gradnjo kulturnega doma dala tekstilna tovarna »Volna« iz Laškega?

Alojz Jesih, Gabrovlje 5,

TOVARIŠ UREDNIK!

V nedeljo, 7. junija, sem po gozdni cesti vozil naložen tovornjak z Bohorja proti Kozjemu. Na ozkem, strmem cestnišču sta mi pripeljala nasproti dva osebna avtomobila, zato sem se umaknil na skrajni desni rob cestnišča. Iz vozil so izstopili potniki, med njimi tudi živinozdravnik Anton Sok iz Korzja, ki mi je zatrjeval, da bi se tudi on umaknil, vendar ima slabe zavore. Nato me je začel neupravičeno zmerjati, češ kaj tukaj delam in da nisem vedel, da se bodo oni pripeljali. Začel mi je celo groziti, češ bomo že videli kdo bo potegnil krajši konec. Mene kot enako upravičenega koristnika ceste je njegov žaljiv postopek začudil.

Franc Jug, Lesično

Smola na začetku

V nedeljo popoldne je bila na letališču v Levcu svečana otvoritev dvanajstega državnega prvenstva v jadralnem letenju. Pred hangarjem se je v soncu lesketala »zračna flota«, kakršne v Celju ni videti pogosto. Predsednik celjskega aero-kluba tovariš Stane Divjak je pozdravil goste in tekmovalce, nato pa je kratek vzpodbuden nagovor imel še predsednik letalske zveze Jugoslavije general Ljubomir Curgaš. Tekmovalce je pozdravil in jim zaželel dobrodošlico, predvsem pa dobre tekmovalne uspehe te prireditve predsednik okrajne skupščine tovariš Peter Sprajc.

Ko je nato iz zvočnikov izzvenela himna in je bila državna zastava dvignjena na jambor, je bila otvo-

ritev končana. Nad mestom je zakrožila trojka motornih letal; eno z zastavo, dve pa sta vlekli jadralni letali. To je bil tudi znak začetka tekmovanja in pozdrav mestu — gostitelju.

Zal je popoldne bilo nebo zaprtjo in tekmovalce, ki se ga udeležuje trideset najboljših iz dvajsetih jugoslovanskih klubov, se ni moglo začeti. Vreme, ki sicer streže posevkom, je na začetku ponagajalo prireditvi. Ponedeljek in torek je bilo in kaže da se bo, če se vreme izboljša, tekmovalce lahko začelo šele v sredini tedna, ker je letališče »razmočeno«. Prireditelji še niso obupali in nimajo zakaj. Držimo se optimističnega reka: Konec dober, vse dobro!

Tudi en mitraljez je menda na podstrešju zidanice pod deskami...

Pretekla sta teden ali dva. V osamljeni kmetiji, kakšni dve uri nad mestom so imeli sleherni večer goste, pa tudi čez dan je kateri od sinov smuknil s culo v hosto. Gospodinja je bila že v skrbeh, saj je vsak dan kuhala kot ob žetvi ali mlačvi.

Neko nedeljsko popoldne je bila v gozdiču za zidanico zbrana peščica moških. Majolka je krožila od ust do ust. Milan je sedel na štoru in razlagal:

— Zaenkrat enote ne bomo širili. Zbirali bomo orožje in si zapomnili ljudi, ki jih bomo mobilizirali, ko bo prišel čas. Naša enota bo bataljon. Imela bo tri čete, vsaka četa bo imela ime po svojem komandantu. Tudi jaz bom spreminil ime. Ker sem ušel na Jurjevo, bom »Jur« in bataljon naj ima ime »Jurjev bataljon«. Tudi uniforme si bomo oskrbeli. Na kapah bomo imeli slovensko trobojnico, na rokavih pa trikotnik z napisom »AKL«, kar je kratica za antikomunistično ligo. Komandirji in komandanti bodo imeli čine...

— Kaj bomo počeli, Milan?, je vprašal eden od treh bratov.

— Slišal sem, da so nedaleč od tu križarji. Se bomo povezali?

— Kdaj bomo začeli. Ko bodo naši udarili čez mejo, ko bodo Amerikanci napadli Ruze?

Milan je vstal in se podbočil z rokami. Brzostrelka mu je bingljala na naslednjih plečih, ko se je širokoustil:

— Najprej moramo dobiti zvezo z našimi čez mejo. Vsak čas ga bomo imeli in tudi navodila. Potem bomo napadli planinsko kočvo, da bomo dobili denar. S križarji se bom povezal. Skupaj bomo napadli skladišče orožja... Če bodo hoteli potem z nami, dobro, če ne, jim bom dokazal, da sem na tem področju komandant jaz...

Fant z zlato harmoniko

Beseda je o petintridesetletnem Slavku Avseniku, gorenjskem fantu iz Begunj. Zaposlil se je kot kvalificiran delavec v tekstilni tovarni v Savljah. Pred desetimi leti so ga povabili na Radio Ljubljana, kjer so potrebovali temperamentnega harmonikarja. V neki sceni radijske oddaje o romantiki na slovenski vasi, je Slavko prvič raztegnil mehove svoje harmonike... Čudovit uspeh! Radijski poslušalci so znova in znova zahtevali Avsenika. Bolj natančno! Slavko in njegov brat Vilko sta takoj »sestavila« Gorenjski kvartet. Vilko in Slavko Avsenik, Franc Ogrizek in Franc Košir ter pevec Dana Filipič in Franc Koren... Sloves doma je posređoval povabilo v tujino. Krog prijateljev veselih viž gorenjskih pesmi, valčkov in polk je zvalovil. Prek radia, gramofonskih plošč in koncertnih gostovanj skoraj po vsej Evropi (Avstriji, Italiji, obeh Nemčijah, Švici, Franciji) so odmevale gorenjske tja

v Ameriko in Avstralijo. V Berlinu so na primer Avseniki nastopili pred množico 80.000 gledalcev in poslušalcev. Na Dunaju — sami so priredili celovečerni koncert — je Avsenikom ploskalo 140.000 Dunajčanov.

Od kod ta uspeh? Po vsem svetu dandanes triumfira družbeni in tehnični napredek. Sredi skoraj strahotnega tempa nenehne mehanizacije pa vabijo Avseniki na planine, v gore. Domačnost, preprosto veselje, pesem in ples. Neustavljivo jim mnogi in mnogi sledijo, tja pod Roblek, kjer (vsaj v mislih) pomlajeni zavriskajo in se zavrtje.

Nedavno je prejel ansambel Avsenikov povabilo v Hamburg. Znova so posneli gramofonsko ploščo: »Rudarjem«, »Na Golici«, »V Dvorski vasi«, »Na Smokuški planini«, »Kadar bom vandra«, »Na Gorjancih«, »O, jej, k' mam težko glav«, »Čiri - bi - bela - Mare - moja«, »Tam, kjer murke cveto«, »Skozi vas«, »V moji čumnatih«, »Na svatbi«, »Z vinskih gorih« ter »Žalostna deklacija«.

Plošča je bila — prva za prvini milijonom prodanih

Avsenikovih plošč! Svetovna firma »Telefunken« je izdelala Avsenikom kot znak priznanja (in kajpak tudi hvalnosti) zlato milijonsko ploščo z Avsenikovimi vizami.

Sedanji sestav ansambla: Slavko Avsenik — harmonika; Franc Košir — trobenta; Albin Rudan — klarinet; Mik Soss — kontrabas in bari-ton; Leo Ponikvar — kitara; pevec Ema Prodink in Franc Koren ter vodja ansambla in aranžer Vilko Avsenik. Zlato ploščo je Avsenikom izročil — med bleščečo proslavo 14. maja 1964 — v Hamburgu, direktor »Telefunken«, Artur Walzenegger (na sliki).

Avseniki so prejeli naročilo za 10 serijskih filmov. Tudi doma se je Slavku Avseniku izpolnil sen iz mladih dni — maja letos ga je društvo skladateljev Slovenije sprejelo med člane.

V teh dneh bodo slavili 10. obletnico v ožjem krogu doma v Begunjah na Gorenjskem. Pa še to na uho! Slavko Avsenik je bil odlični smučar — skakalec, celo v državni reprezentanci je bil. Zdaj tudi še smuča, vendar zase, denimo — hobi.

VSE ZA LEPOTO

Ob koncu lanskega leta je praški kozmetični inštitut slavil petletnico obstoja. V tem času ga je obiskalo 280 tisoč ljudi, kirurgi pa so opravili 2.600 operacij. Usluge je treba sicer plačati, vendar so te v primerjavi s cenami drugod po svetu tako poceni, da plačajo tujci za operacijo v praškem inštitutu skupaj z avionsko karto in bivanjem v Pragi dosti manj kot bi plačali za samo operacijo doma.

In za kaj je vladalo največje zanimanje? Za masažo lica, odstranjevanje dlak, bradavic, peg in por. Tu opravljajo razen tega medicinsko gimnastiko, masažo teles, negujejo lase, plastično operirajo lica itd.

VLJUDNO

Charles Dickens je bil s svojimi posli zelo prizanesljiv. Ko mu je kuharica prinesla nekoč na mizo makarone, je našel v njih njen las.

»Uršula,« ji je rekel. »Nikar ne bodite žalostni, če boste opazili, da vam manjka kak las. Našel sem ga med makaroni.«

RAVNO NAROBE

Ko je bil angleški pesnik Morris v Parizu, je večino časa presedel v restavraciji Eiffelovega stolpa. Maurice Chevalier mu je rekel: »Saj ste čisto zaljubljeni v naš Eiffelov stolp!«

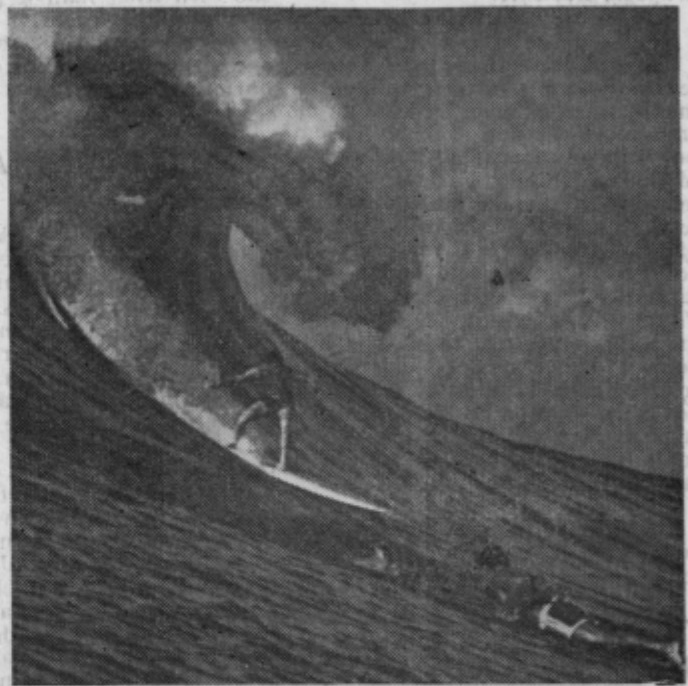
»Zaljubljen? Ha! Ta restavracija je edini prostor v Parizu, kjer nimaš nenehno pred nosom tega prekletega stolpa!«

Za spretne in pogumne

Ko bomo letos spet z zavistjo opazovali na morju »petičnike«, ki si lahko privoščijo smučanje na vodi in občudovali njihovo spretnost (ali pa se smejejo nerodam), je dobro vedeti kaj več o tem športu.

Najprej namreč niso bile vodne smučke, temveč sanke. Havajski domačini, predvsem plemenski poglavarji, so pred stoletjem jahali valove na zašiljenih plohih. Za tak šport, ki ga posnemajo Američani ob obali Tihega oceana, ni treba veliko denarja, saj motorni čoln sploh ni potreben. Potrebna je le spretnost, da se »sankač« prebije skozi greben velikega vala, zdrsne po vodni strmini v globel in naskoči nov val. Treba pa je seveda tudi precej poguma, kajti valovi so visoki tudi po deset metrov.

To danes zmorejo le najbolj gibčni športniki, medtem ko so ta šport počenjali havajski velikaši, ki so, kot pravi izročilo, tehtali tudi po 150 kilogramov, če so hoteli kaj veljati.

Kako je umrl Ivan Grozni

Sovjetski znanstveniki so pred nedavnim postavili domnevo, da je Ivan Grozni umrl zaradi zastrupitve in ne naravne smrti, kot so predpostavljali doslej. Razen tega so tudi ugotovili, da je umrl 18. marca 1584 in ne 19. marca istega leta, kot navedajo zgodovinski učbeniki.

Znanstveniki so prišli do tega spoznanja, ko so prenesli posmrtno ostanke sarja iz njegovega sarkofaga v Arhangeljski katedrali v Kremlju v univerzitetni laboratorij, da bi jih raziskali. Ko so sarkofag odprli, so našli v njem zapis, na katerem je bil zabeležen datum smrti 18. marec, medtem ko so kemijske analize pokazale, da je bilo v carjevih organih več živega srebra kot je to normalno. Primer bodo raziskovali dalje, da bi ugotovili, če ni bila nemara prav ta čezmerna doza vzrok smrti.

Znano je, da je Ivan Grozni v času smrti bolehal, zato je možna tudi domneva, da je bila zastrupitev rezultat zdravljenja z živoserbnimi preparati, ki jih je v tistem času poznala medicina. Toda ne izključujejo tudi možnosti, da bi bil car nasilno zastrupljen. Znanstveniki so opazili, da carjeve roke niso bile prekrizane na prsih, kar je bil v tistem času običaj pri pokopu pravoslavnih, pač pa je bila desna roka privzdignjena, kakor da se je z njo hotel braniti.

Sovjetski časopis Ogonek, ki posreduje te izsledke, tudi piše, da so znanstveniki poskušali z različnimi metodami razložiti položaj carja.

jeve desne roke. Prva postavka govori za nasilje v času smrti, druga pa dopušča možnost, da je bila roka skrčena že v zadnjih dnevih njegovega življenja. Doslej so menili, da je Ivan Grozni umrl za srčno kapjo — ko je z nekim dvorjanom igral šah. Prav tako velja mnenje, da je bolehal za doslej še nepojasnjeno boleznijo, ob kateri je njegovo telo nenormalno zatekalo.

Skupaj s posmrtnimi ostanki Ivana Groznega so prenesli v univerzitetni inštitut tudi posmrtno ostanke njegovih dveh sinov — Ivana in Teodorja. Kemijska analiza posmrtnih ostankov Teodorja je pokazala, da so bile v njegovem organizmu »revelike količine arsena, kar tudi kaže na možnost zastrupitve. Teodor je nasledil Ivana Groznega in je umrl 1598. leta. V preteklosti so bili zgodovinarji, ki so menili, da je Teodorja zastrupil Boris Godunov, ki ga je nasledil.

DVA AFORIZMA

Nihče še ni zrasel zato, ker so ga vlekli za ušesa. Kadar človek ne nese alkohola, alkohol nese človeka.

KLUBSKI ZNAK

LASER - NENAVADNA IZNAJDBA

Laser, ki so ga prvičkrat preizkusili 1960. leta, je pravzaprav znanstveno tehniška novost. Pomeni predvsem kratko za Light Amplification Stimulated Emission of Radiation ali na kratko — naprava za centrirano emitiranje svetlobe. Njegov osrednji del je kristal sintetičnega rubina, to je rožnata prozorna palčica, dolga vsega 5 centimetrov in debela 3 milimetra. Na enem koncu je površina posrebrana v povsem neprozorno ogledalce, na drugem koncu pa delno prozorna. Kristal je nameščen v mali komori iz ogledal skupaj s posebno močno žarnico. Komora je zaprta, ogledala znotraj koncentrirajo svetlobo v kristal, pred katerega polprozornim sprednjim delom je odprtina. Seveda mora biti kristal obdelan z natančnostjo valovne dolžine svetlobe, razen tega se sme minimalno

notranje raztezati, kromovi atomi morajo biti enakomerno porazdeljeni, površine ogledal brezhibne, komora točno izdelana in žarnica zelo močna.

Ko žarnica zagori, dobijo kromovi atomi določeno energijo in se tako povzpnejo na višjo energijsko stopnjo. To je seveda kratkotrajno. Atom se takoj vrnejo v prvotni položaj, se osvobodijo odvisne energije, ki jo sprostitjo v obliki žarkov rdeče svetlobe. Žarek izblje iz kristala skozi polprepusno ogledalce, kar traja samo delec milisekunde.

Gre za tako imenovani rdeči »bliske«, katerega pomen in možnost uporabe so fantastični. Žarek je zelo »tanek« — premera komaj tisočdelna dela milimetra in koncentriira energijo v taki meri, da na mestu, kamor udari, ustvari temperaturo od 5 do 10.000 stopinj. Energija, skoncentrirana na en kvadratni centimeter, znese 100 megavatov, kar pomeni moč ogromnega turbogeneratorja. Žarek laserja v tisočinki sekunde dobesedno »izpari« najtrši material.

In kako daleč lahko laser »vrže« žarek?

Na Zemlji bi bilo to težko izmeriti, ker je okrogla. Toda maja 1962 je uspelo poslati žarek celo na Mesec in so še na Zemlji ujeli njegov refleks. (Pri tem je bilo napravo mogoče spraviti v aktočko).

Praktične koristi laserja so predvsem v obdelovanju, prebujanju in rezanju najtrših materialov, v daljinskem prenosu informacij. Laser lahko izpopolni radijske zveze kozmičnih ladij. Ena sama taka naprava bi teoretično lahko prenašala 10.000 televizijskih programov, ogromni laser pa bi lahko energijo sončnih baterij prenašal z Meseca na Zemljo.

Dojenček in ropar

Boljši kot Sherlock Holmes

3

V Ameriki je toliko klubov, da jih razen Galupovega inštituta ne more nihče štet. Člani teh desetstisočev klubov imajo razne posebnosti. Nekateri iz snobizma jedo mravlje, drugi se oblečeni kopljejo v pivo, tretji se združujejo zaradi »rogov« itd. So klubi, ki imajo za svoj znak živo opico in kdo ve kaj vse še. Najmanj prismojeno, čeravno čudno znamenje, nosijo pri padniki kluba, iz katerega je tudi veselo dekle na naši sliki. To je klub stremuhov. Njihov znak je žaba, ki »tudi daleč skoči«. Žabica na dekletovem čelu je zlata in ima vdolane oči iz dragega kamenja.

Med tatovi so tudi specialisti, ki imajo svoj stil. Edinburški policiji je povzročal glavobol neznan storilec, ki je napadal matere v parkih in osamljenih ulicah. Storilec je vedno napadel mlade matere, ki so vozile svoje otroke na sprehod. Imel je dober nos in izbral take žrtve, ki so obetale dober plen. Redkokdaj se je zmotil in napadel služkinjo ali vzgojiteljico. Izbral je premožne žene. Kje na samem je planil k ženi, ji iztrgal torbico, nakit ali kaj podobnega in izginil.

Žene, ki so v prvem strahu mislile le na otroka, niso pazile na zunanost storilca, pa tudi mnogo prepozno so iskale pomoč. Zelo pretkan dolgorstnež...

Willie je bil takrat že kriminalni komisar. Tuhtal je, kako bi izkoristil navade in stil nevarnega storilca. Naposled je našel srečno misel...

... Mlada žena je peljala otroški voziček po belih stezicah edinburškega parka. Vse bolj se je oddaljevala od središča h kraju, kjer park postaja že pravcati gozd. Že teden dni je ob isti uri peljala voziček po tej poti. Bila je elegantna žena. Zlatnina se ji je bleščala na zapestjih, prstih, okoli vratu in v ušesih. Zajetna torbica ji je bingljala z kromolca... Nenadoma je postala nemirna. Že nekaj časa ji je sledil možki. Stopila je hitreje, hitreje je stopil tudi neznanec. Na stezi med gostim grmičevjem je tujec planil v tek, dohitel mlado ženo in stegnil roke, da bi jo zgrabil. V tem hipu pa je iz vozička planil — dojenček.

Da, dojenček. Toda to je bil mali Willie z dojenčkovo kapico na glavi. Pravijo, da je Heraklej kot dojenček zadavil dve strupeni kači. Verjamemo antični povesti, toda napadalec iz Edinburga bo vse življenje pomnil

roke »dojenčka Willia«, saj bi mu kmalu pošla sapa.

Willie je dal okrepiti kolesa in nosilno konstrukcijo otroškega vozička. Našemu je svojo strojepisko v bogato damo in se dal voziti po »lovišču« neznanega storilca. Spet je Willieva majhna postava pokazala prednost pred stasitimi Bobbyji.

PRIHODNJIC: WILLIE ZMAGA V MARATONSKEM TEKU